

UAB „BONUM PUBLICUM“

*Nepriklausomo auditoriaus išvada ir
finansinės ataskaitos už metus, pasibaigusius
2016 m. gruodžio 31 d.*

TURINYS

	PUSLAPIS
NEPRIKLAUSOMO AUDITORIAUS IŠVADA	3-5
FINANSINĖS ATASKAITOS:	
METINIS PRANEŠIMAS	7
BENDRŲJŲ PAJAMŲ ATASKAITA	8
FINANSINĖS BŪKLĖS ATASKAITA	9
NUOSAVYBĖS POKYČIŲ ATASKAITA	10
PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA	11
AIŠKINAMASIS RAŠTAS	12 -56

Nepriklausomo auditoriaus išvada

UAB „Bonum Publicum“ akcininkui

Mūsų nuomonė

Mūsų nuomone, finansinės ataskaitos visais reikšmingais atžvilgiais teisingai parodo UAB „Bonum Publicum“ (toliau – Bendrovė) 2016 m. gruodžio 31 d. finansinę būklę ir tuomet pasibaigusių metų jos finansinius veiklos rezultatus ir pinigų srautus pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, patvirtintus taikyti Europos Sąjungoje.

Mūsų audito apimtis

Bendrovės finansines ataskaitas sudaro:

- 2016 m. gruodžio 31 d. finansinės būklės ataskaita;
- tuomet pasibaigusių metų bendrųjų pajamų ataskaita;
- tuomet pasibaigusių metų nuosavo kapitalo pokyčių ataskaita;
- tuomet pasibaigusių metų pinigų srautų ataskaita; ir
- finansinių ataskaitų aiškinamasis raštas, apimantis apibendrintus reikšmingus apskaitos principus.

Nuomonės pagrindas

Auditą atlikome pagal Tarptautinius audito standartus (TAS). Mūsų atsakomybė pagal TAS toliau aprašyta mūsų išvados pastraipoje „Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą“.

Manome, kad gauti audito įrodymai suteikia pakankamą ir tinkamą pagrindą mūsų audito nuomonei.

Nepriklausomumas

Esame nepriklausomi nuo Bendrovės vadovaujantis Tarptautinių buhalterijų etikos standartų valdybos Buhalterijų profesionalų etikos kodeksu (TBESV kodeksas) ir Lietuvos Respublikos Audito įstatymu, kurie taikytini atliekant finansinių ataskaitų auditą Lietuvos Respublikoje. Taip pat laikomės kitų TBESV kodekse bei Lietuvos Respublikos Audito įstatyme numatytų etikos reikalavimų.

Kita informacija

Už kitą informaciją yra atsakinga vadovybė. Kita informacija apima metinį pranešimą (tačiau neapima finansinių ataskaitų ir mūsų auditoriaus išvados apie šias ataskaitas).

Mūsų nuomonė apie finansines ataskaitas neapima kitos informacijos ir mes nepateikiame jokios formos užtikrinimo išvados dėl tokios kitos informacijos.

Mums atliekant finansinių ataskaitų auditą mūsų atsakomybė – perskaityti pirmiau minėtą kitą informaciją ir įvertinti, ar yra reikšmingas nesuderinamumas tarp kitos informacijos ir finansinių ataskaitų ar per auditą mūsų įgytų žinių, ir ar kitaip nepaaiškėja, kad šioje kitoje informacijoje yra reikšmingų iškraipymų. Jeigu, remdamiesi savo atliktu darbu, padarome išvadą, kad šioje kitoje informacijoje yra reikšmingų iškraipymų, privalome apie tokį faktą informuoti. Šiuo atžvilgiu nėra nieko, apie ką turėtume informuoti.

UAB „PricewaterhouseCoopers“, J. Jasinskio g. 16B, LT-03163 Vilnius, Lietuva
Tel. +370 (5) 239 2300, faks. +370 (5) 239 2301, el. p. vilnius@lt.pwc.com, www.pwc.com/lt

UAB „PricewaterhouseCoopers“, įmonės kodas 111473315, įregistruota LR juridinių asmenų registre.

Vadovybės ir už valdymą atsakingų asmenų atsakomybė už finansines ataskaitas

Vadovybė yra atsakinga už finansinių ataskaitų parengimą ir teisingą pateikimą pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, patvirtintus taikyti Europos Sąjungoje, bei už tokią vidaus kontrolės sistemą, kuri, vadovybės nuomone, yra būtina finansinių ataskaitų parengimui be reikšmingų iškraipymų, galinčių atsirasti dėl apgaulės ar klaidos.

Rengdama finansines ataskaitas vadovybė privalo įvertinti Bendrovės gebėjimą toliau tęsti veiklą ir atitinkamai atskleisti dalykus, susijusius su veiklos tęstinumu ir veiklos tęstinumo apskaitos principo taikymu, išskyrus tuos atvejus, kai vadovybė ketina likviduoti Bendrovę ar nutraukti jos veiklą, arba yra priversta tą padaryti, neturėdama jokios kitos realios alternatyvos.

Už valdymą atsakingi asmenys privalo prižiūrėti Bendrovės finansinių ataskaitų rengimo procesą.

Auditoriaus atsakomybė už finansinių ataskaitų auditą

Mūsų tikslas – gauti pakankamą užtikrinimą dėl to, ar finansinės ataskaitos kaip visuma nėra reikšmingai iškraipytos dėl apgaulės ar klaidos, ir parengti auditoriaus išvadą, kurioje pateikiama mūsų nuomonė. Pakankamas užtikrinimas – tai aukšto lygio užtikrinimas, tačiau jis nėra garantija, kad auditas, atliktas pagal TAS, visada atskleis reikšmingą iškraipymą, jei toks yra. Iškraipymai, galintys atsirasti dėl apgaulės ar klaidos, laikomi reikšmingais, jei galima pagrįstai numatyti, kad kiekvienas atskirai ar visi kartu jie gali turėti įtakos finansinių ataskaitų naudotojų priimamiems ekonominiams sprendimams remiantis šiomis finansinėmis ataskaitomis.

Atlikdami auditą pagal TAS, viso audito metu priėmėme profesinius sprendimus ir vadovavomės profesinio skepticizmo principu. Taip pat:

- nustatėme ir įvertinome finansinių ataskaitų reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės ar klaidos rizikas, suplanavome ir atlikome procedūras kaip atsaką į tokią riziką ir surinkome audito įrodymus, kurie suteikia pakankamą ir tinkamą pagrindą mūsų audito nuomonei. Reikšmingo iškraipymo dėl apgaulės neaptikimo rizika yra didesnė nei reikšmingo iškraipymo dėl klaidos neaptikimo rizika, nes apgaule gali būti sukčiavimas, klastojimas, tyčinis praleidimas, klaidingas aiškinimas arba vidaus kontrolių nepaisymas.
- išsiaiškinome su auditu susijusią vidaus kontrolę, kad galėtume parengti esant konkrečioms aplinkybėms tinkamas audito procedūras, tačiau ne tam, kad galėtume pareikšti nuomonę apie Bendrovės vidaus kontrolės efektyvumą.
- įvertinome taikomų apskaitos principų tinkamumą bei vadovybės naudojamų apskaitinių įvertinimų ir susijusių atskleidimų pagrįstumą.
- padarėme išvadą dėl vadovybės taikomo veiklos tęstinumo apskaitos principo tinkamumo ir dėl to, ar, remiantis surinktais audito įrodymais, egzistuoja su įvykiais ar sąlygomis susijęs reikšmingas neapibrėžtumas, dėl kurio gali kilti reikšmingų abejonių dėl Bendrovės gebėjimo tęsti veiklą. Jeigu padarome išvadą, kad toks reikšmingas neapibrėžtumas egzistuoja, auditoriaus išvadoje privalome atkreipti dėmesį į susijusius atskleidimus finansinėse ataskaitose arba, jei tokių atskleidimų nepakanka, privalome modifikuoti savo nuomonę. Mūsų išvados pagrįstos audito įrodymais, surinktais iki auditoriaus išvados išleidimo dienos. Tačiau būsiami įvykiai ar sąlygos gali lemti, kad Bendrovė negalės toliau tęsti savo veiklos.
- įvertinome bendrą finansinių ataskaitų pateikimą, struktūrą ir turinį, įskaitant atskleidimus, ir tai, ar finansinėse ataskaitose pateikti pagrindžiantys sandoriai bei įvykiai taip, kad atitiktų teisingo pateikimo koncepciją.

Mes, be kitų dalykų, informavome už valdymą atsakingus asmenis apie planuojamą audito apimtį, audito atlikimo laiką ir reikšmingus pastebėjimus audito metu, įskaitant visus svarbius vidaus kontrolės trūkumus, kuriuos nustatėme audito metu.

UAB „PricewaterhouseCoopers“ vardu

A handwritten signature in blue ink, appearing to be 'Rimvydas Jogėla', is written over the printed name and title.

Rimvydas Jogėla
Partneris
Auditoriaus pažymėjimo Nr.000457

Vilnius, Lietuvos Respublika
2017 m. balandžio 21 d.

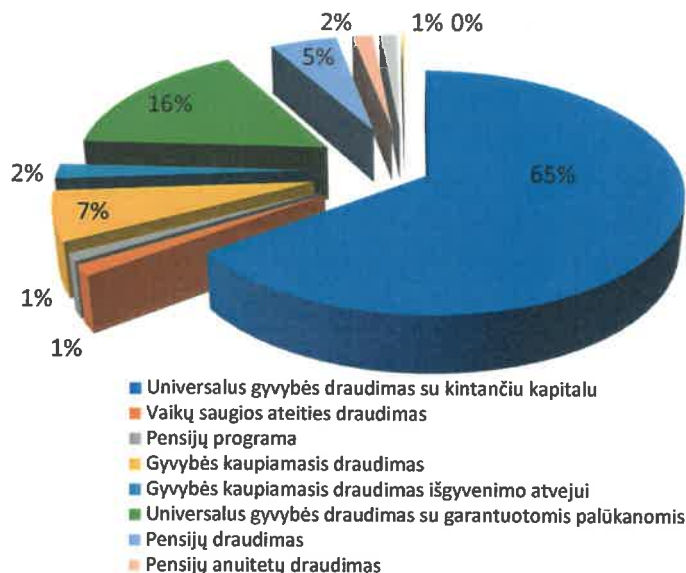
METINIS PRANEŠIMAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2016 M. GRUODŽIO 31 D.

Gyvybės draudimo UAB „Bonum Publicum“ (toliau – „Įmonė“) 2016 metų metinis pranešimas apima laikotarpį nuo 2016 m. sausio 1 d. iki 2016 m. gruodžio 31 d. Metiniame pranešime nagrinėjama 2016 metais Įmonės vykdyta draudimo veikla ir jos rezultatai, pateikiama informacija apie pardavimo kanalus, 2016 metų Įmonės finansinius rezultatus bei Įmonės veiklos planus 2017 metams.

1. DRAUDIMO VEIKLA

Per 2016 metus Įmonė pasirašė 6.188.535 EUR gyvybės draudimo įmokų. Įmonės bendra pasirašytų draudimo įmokų suma 2016 metais, palyginti su 2015 metais (6.206.428 EUR), sumažėjo 0,29 proc.

Pasirašytų gyvybės draudimo įmokų pasiskirstymas pagal draudimo rūšis

Per 2016 metus įsigaliojo 2.055 naujos gyvybės draudimo sutartys, pagal kurias apdraudė 2.748 asmenis. Palyginus 2016 metais naujai įsigaliojusių gyvybės draudimo sutarčių skaičių su 2015 metais (1.785 vnt.), jis padidėjo 15 proc. Didžiąją naujų gyvybės draudimo sutarčių dalį – 39,2 proc. (805 vnt.) sudarė universalus gyvybės draudimo su kintančiu kapitalu sutartys.

Įmonės naujai sudaromų gyvybės draudimo sutarčių, tame tarpe gyvybės rizikos draudimo sutarčių, vidutinė mėnesio įmoka 2016 metais buvo 31 EUR (sumažėjo 26,2 proc., palyginti su 2015 m., kuomet ji buvo 42 EUR).

Per 2016 metais Įmonė apmokėjo 1.154 draudimo išmokas, kurių suma buvo 849.290 EUR. Bendra draudimo išmokų suma, palyginti su 2015 m. (877.890 EUR) sumažėjo 3,3 proc.

2016 m. gruodžio 31 d. Įmonė filialų, atstovybių, dukterinių, ar asocijuotų įmonių neturėjo, nebuvo įsigijusi savų akcijų. Informacija apie Įmonės pagrindines rizikos rūšis ir neapibrėžtumus, su kuriais Įmonė susiduria bei finansinės rizikos tikslus pateikta aiškinamojo rašto 4 – oje pastaboje.

2. DRAUDIMO PRODUKTAI

2016 m. Įmonė savo klientams siūlė tokius gyvybės draudimo produktus:

- Gyvybės rizikos draudimas su mažėjančia draudimo suma;
- Gyvybės rizikos draudimas;
- Esu saugus;
- Saugi šeima;
- Universalus gyvybės draudimas su kintančiu kapitalu;
- Vaikų saugios ateities draudimas;
- Pensijų programa;
- Universalus gyvybės draudimas su garantuotomis palūkanomis;
- Pensijų anuitetai;

2016 metais Įmonė pasiūlė du naujus gyvybės rizikos draudimo produktus – Esu saugus ir Saugi šeima, gyvybės draudimo, kai investavimo rizika tenka draudėjams, produktą – Pensijų programa.

UAB „BONUM PUBLICUM“
ĮMONĖS KODAS 110081788, LAISVĖS PR. 3, VILNIUS

METINIS PRANEŠIMAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2016 M. GRUODŽIO 31 D.

Nuo 2016 m. kovo 1 d. Įmonė nesudaro naujų gyvybės kaupiamojo draudimo, gyvybės kaupiamojo draudimo išgyvenimo atvejui, studijų draudimo, pensijų draudimo sutarčių.

Įmonė, atsižvelgdama į besitęsiantį žemų palūkanų laikotarpį, sumažino Universalaus gyvybės draudimo su garantuotomis palūkanomis rūšiai garantuotą palūkanų normą nuo 1,5 proc. iki 1,25 proc.

Pastaruosius kelerius metus investicijoms duodant teigiamą rezultatą, klientai vėl drąsiau renkasi draudimo rūšis su jų prisilimama investavimo rizika. 2016 metais tokias draudimo rūšis pasirinko 66 proc. naujų klientų, sudariusių kaupiamąsias draudimo sutartis (2015 m. - 52 proc.).

3. PARDAVIMŲ KANALAI

2016 metais Įmonė didelį dėmesį skyrė nuosavo priklausomų draudimo tarpininkų tinklo vystymui, bendradarbiavimui su draudimo brokeriais.

Skatindama gyvybės draudimo produktų pardavimus, kaip ir ankstesniais metais, Įmonė rengė mokymus draudimo brokeriams, priklausomiems draudimo tarpininkams, vadybininkams. Mokymų metu draudimo tarpininkai buvo supažindinami su Įmonės siūlomais gyvybės draudimo produktais, draudimo taisyklių pakeitimais ir tobulinimais, gyvybės draudimo specifika bei produktų pardavimų strategijomis. Draudimo tarpininkams buvo teikiama metodinė - konsultacinė medžiaga, būtina kvalifikuotam ir efektyviam gyvybės draudimo produktų pardavimui. Buvo organizuojami tiek vidiniai, tiek išoriniai mokymai.

2016 m. Įmonė intensyviai siūlė savo paslaugas septyniuose Lietuvos miestuose (Vilnius, Kaunas, Klaipėda, Šiauliai, Panevėžys, Mažeikiai, Marijampolė). Per 2016 m. buvo sudarytos 34 bendradarbiavimo sutartys su priklausomais draudimo tarpininkais. 2015 metų pabaigoje Įmonei atstovavo 110 draudimo konsultantų. Įmonė 2016 metais aktyviai bendradarbiavo su 15 draudimo brokerių Įmonių.

Intensyvus nuosavo tinklo plėtojimas turėjo įtakos tam, kad daugiausia kaupiamojo gyvybės draudimo sutarčių (67 proc.) per 2016 metus buvo sudaryta nuosavo tinklo. Per 2016 metus nuosavas tinklas sudarė 1,370 gyvybės draudimo sutarčių (2015 m. 1,570 sutartis) ir pagal jas pasirašė 54,2 proc. naujų sutarčių gyvybės draudimo įmokų. Tarpininkaujant draudimo brokeriams buvo sudaryta 300 gyvybės draudimo sutarčių (2015 m. - 157) ir pagal jas pasirašyta 17,3 proc. (2015 m. - 6 proc.) naujų sutarčių draudimo įmokų.

4. INVESTICINĖ VEIKLA

2016 m. Įmonės grynąjį investicinės veiklos pelną sudaro 420.423 EUR, išskyrus universalaus gyvybės draudimo su kintančiu kapitalu draudėjų investicijas (2015 m. grynasis pelnas 150.546 EUR).

5. ĮMONĖS FINANSINIAI REZULTATAI

Per 2016 m. Įmonė uždirbo 10.788.988 EUR pajamų ir patyrė 8.606.805 EUR sąnaudų, pelno mokesčio sąnaudos 57.687 EUR.

Didžiausią pajamų dalį sudarė pajamos iš draudimo - 6.171.499 EUR. Investicinės veiklos pajamos sudarė 4.599.422 EUR, kitos veiklos pajamos sudarė 18.067 EUR.

Didžiąją sąnaudų dalį sudarė draudimo veiklos sąnaudos - 4.289.655 EUR, tame tarpe privalomų suformuoti techninių atidėjinių pokytis 2.309.952 EUR, draudimo išmokos (apmokėtos žalos ir išmokos pagal nutrauktas draudimo sutartis) 1.979.703 EUR. Per 2016 m. Įmonė patyrė 1.618.740 Eur rinkodaros ir administracinių bei draudimo sutarčių sudarymo sąnaudų, tame tarpe darbo užmokestis ir su juo susiję mokesčiai - 678.720 EUR, komisinis atlyginimas draudimo tarpininkams buvo 427.374 EUR, atidėtų gyvybės draudimo komisinių sąnaudų teigiamas pokytis 57.323 EUR, patalpų nuoma - 123.234 EUR bei kitos sąnaudos - 332.089 EUR. Investicinės veiklos sąnaudos sudarė 2.555.316 EUR, turto valdymo sąnaudos 142.224 EUR, finansinės veiklos sąnaudos - 870 EUR.

2016 m. Įmonės grynasis pelnas sudarė 2.124.496 EUR (2015 m. grynasis nuostolis 116.813 EUR).

6. ĮMONĖS PROGNOZĖS 2017 METAMS

2017 m. Įmonė pagrindinį dėmesį planuoja skirti nuosavo draudimo konsultantų tinklo plėtrai, darbuotojų ir priklausomų tarpininkų kvalifikacijos ir motyvacijos kėlimui, draudimo produktų tobulinimui. Siekiant stipriau įsitvirtinti gyvybės draudimo rinkoje, didelį dėmesį Įmonė skirs pardavimams per draudimo brokerius. Per 2017 m. Įmonė planuoja pasirašyti apie 6,23 mln. EUR draudimo įmokų (0,7 proc. daugiau nei 2016 m.).

Direktorė

Rasa Vasilienė-Vasiliauskienė

Vilnius, Lietuva
2017 m. kovo 24 d.

UAB „BONUM PUBLICUM“
ĮMONĖS KODAS 110081788, LAISVĖS PR. 3, VILNIUS

BENDRŲJŲ PAJAMŲ ATASKAITA
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2016 M. GRUODŽIO 31 D.

	Pastaba	2016.12.31	2015.12.31
Draudimo įmokų pajamos	15	6.188.535	6.206.428
Draudimo įmokos, perduotos perdraudikams		-17.036	-10.862
Grynosios draudimo įmokų pajamos		6.171.499	6.195.566
Terminuotųjų indėlių palūkanos		5.249	11.484
Grynasis realizuotas pelnas (nuostolis) dėl finansinio turto	16	-40.870	-16.208
Grynasis tikrosios vertės pelnas dėl finansinio turto, vertinamo tikraja verte, kurios pasikeitimai pripažįstami pelnu ar nuostoliais	17	2.079.727	1.122.861
Kitos veiklos pajamos		18.067	15.007
Grynosios veiklos pajamos		8.233.672	7.328.710
Draudimo išpareigojimų pasikeitimas	18	-1.979.703	-3.710.279
Draudimo išmokos ir išmokų koregavimo sąnaudos	19	-2.309.952	-1.979.549
Grynosios draudimo išmokų sąnaudos		-4.289.655	-5.689.828
Draudimo ir investicijų sutarčių sudarymo sąnaudos	20,21	-812.851	-814.034
Rinkodaros ir administracinės sąnaudos	20,21	-805.889	-740.160
Turto valdymo sąnaudos	21	-142.224	-134.815
Sąnaudos		-6.050.619	-7.378.837
Pagrindinės veiklos rezultatai		2.183.068	-50.127
Finansinės veiklos pajamos (sąnaudos)	23	-870	34
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą		2.182.183	-50.093
Pelno mokestis	24	-57.687	-66.720
Grynasis pelnas (nuostoliai)		2.124.496	-116.813
Kitos bendrosios pajamos		-	-
Bendrųjų pajamų iš viso		2.124.496	-116.813
Laikotarpio bendrosios pajamos (nuostoliai), tenkančios įmonės akcininkui		2.124.496	-116.813

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas, esantis 12-56 puslapiuose, yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

Finansinės ataskaitos buvo patvirtintos ir pasirašytos įmonės vadovybės 2017 m. kovo 24 d.:

 R. Vasiliienė-Vasiliauskienė
 Direktorė

 I. Deivikienė
 Vyr. buhalterė

 I. Kriaučiūnienė
 Vyriausioji aktuarė

UAB „BONUM PUBLICUM“
ĮMONĖS KODAS 110081788, LAISVĖS PR. 3, VILNIUS

FINANSINĖS BŪKLĖS ATASKAITA
2016 M. GRUODŽIO 31 D.

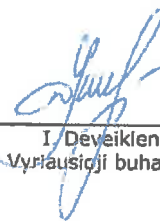
	Pastaba	2016.12.31	2015.12.31	2015.01.01
Turtas				
Ilgalaikis materialusis turtas	5	81.066	50.983	63.445
Nematerialusis turtas, įskaitant nematerialųjį draudimo turą	6	755.072	625.022	515.718
Finansinis turtas, vertinamas tikrąja verte, kurios pasikeitimai pripažįstami pelnu ar nuostoliais:				
Skolos vertybiniai popieriai	8	14.126.500	13.342.052	11.775.867
Nuosavybės vertybiniai popieriai	8	17.197.394	15.048.235	13.217.088
Finansinis turtas, laikomas iki išpirkimo termino:				
Skolos vertybiniai popieriai				297.005
Paskolos ir gautinos sumos, įskaitant draudimo gautinas sumas	8,9	664.873	86.215	427.517
Atidėtojo pelno mokesčio turtas	14	5.148	4.802	11.216
Perdraudimo turtas	7,9	27.935	25.985	31.624
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	10	1.039.828	483.356	404.955
Iš viso turto		<u>33.897.816</u>	<u>29.666.650</u>	<u>26.744.435</u>
Nuosavas kapitalas				
Paprastosios akcijos	11	4.057.576	4.057.576	4.057.576
Privalomasis rezervas	11	279.953	279.953	237.276
Nepaskirstytasis pelnas		<u>3.537.566</u>	<u>1.413.070</u>	<u>2.151.799</u>
Iš viso nuosavo kapitalo		<u>7.875.095</u>	<u>5.750.599</u>	<u>6.446.651</u>
Įsipareigojimai				
Draudimo įsipareigojimai	12	25.515.118	23.531.196	19.976.549
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos	13	472.508	384.855	321.235
Pelno mokesčio įsipareigojimai		<u>35.095</u>	-	-
Iš viso įsipareigojimų		<u>26.022.721</u>	<u>23.916.051</u>	<u>20.297.784</u>
Iš viso nuosavo kapitalo ir įsipareigojimų		<u>33.897.816</u>	<u>29.666.650</u>	<u>26.744.435</u>

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas, esantis 12-56 puslapiuose, yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

Finansinės ataskaitos buvo patvirtintos ir pasirašytos Įmonės vadovybės 2017 m. kovo 24 d.:

R. Vasiliene-Vasiliauskienė
Direktorė

I. Deveikienė
Vyriausioji buhalterė

I. Kriaučiūnienė
Vyriausioji aktuarė

UAB „BONUM PUBLICUM“
ĮMONĖS KODAS 110081788, LAISVĖS PR. 3, VILNIUS

NUOSAVYBĖS POKYČIŲ ATASKAITA
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2016 M. GRUODŽIO 31 D.

	Priskirtinas Įmonės akcininkams			
	Įstatinis kapitalas	Privalomasis rezervas	Nepaskirstytasis pelnas	Iš viso
Likutis 2014.12.31	4.057.576	237.276	2.151.799	6.446.651
Bendrųjų pajamų ataskaitoje nepripažintas pelnas			1	1
Grynasis pelnas (nuostolis) už 2016 metus ir bendrosios pajamos			-116.813	-116.813
Dividendai			-579.240	-579.240
Sudaryti rezervai		42.677	-42.677	-
Likutis 2015.12.31	4.057.576	279.953	1.413.070	5.750.599
Grynasis pelnas (nuostolis) už 2016 metus ir bendrosios pajamos			2.124.496	2.124.496
Likutis 2016.12.31	4.057.576	279.953	3.537.566	7.875.095

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas, esantis 12-56 puslapiuose, yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

Finansinės ataskaitos buvo patvirtintos ir pasirašytos Įmonės vadovybės 2017 m. kovo 24 d.:

R. Vasilienė-Vasiliauskienė
Direktorė

I. Deveikienė
Vyriausioji buhalterė

I. Kriaučiūnienė
Vyriausioji aktuarė

UAB „BONUM PUBLICUM“
ĮMONĖS KODAS 110081788, LAISVĖS PR. 3, VILNIUS

PINIGŲ SRAUTŲ ATASKAITA
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2016 M. GRUODŽIO 31 D.

	2016.12.31	2015.12.31
Pagrindinės veiklos pinigų srautai		
Gautos draudimo įmokos	6.162.017	6.216.467
Sumokėtos draudimo išmokos	-2.306.949	-2.130.067
Sumos, sumokėtos už perduotą perdraudimą	-30.707	-28.689
Sumokėtos veiklos sąnaudos	-1.832.882	-1.838.978
Kitos pajamos	30.652	27.172
Vertybinių popierių ir terminuotų indėlių įsigijimas	-10.309.510	-5.948.811
Vertybinių popierių ir terminuotų indėlių perdavimo pajamos	8.311.438	3.648.392
Gautos palūkanos	526.742	712.155
Gryniesi pagrindinės veiklos pinigų srautai	550.801	657.641
Finansinės veiklos pinigų srautai		
Išmokėti dividendai Įmonės akcininkams	-	-579.240
Grynasis pinigų ir pinigų ekvivalentų sumažėjimas		
P pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pradžioje	483.356	404.955
Teigiama/(neigiama) valiutų kursų svyravimų (taka gryniesiems pinigams ir jų ekvivalentams)	5.671	-
P pinigai ir pinigų ekvivalentai laikotarpio pabaigoje	1.039.828	483.356

Toliau pateiktas aiškinamasis raštas esantis 12-56 puslapiuose, yra neatskiriama šių finansinių ataskaitų dalis.

Finansinės ataskaitos buvo patvirtintos ir pasirašytos Įmonės vadovybės 2017 m. kovo 24 d.:

R. Vasilienė-Vasiliauskienė
Direktora

I. Krėčiūnienė
Vyriausioji aktuarė

I. Develkienė
Vyriausioji buhalterė

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2016 M. GRUODŽIO 31 D.

1. BENDRA INFORMACIJA

Gyvybės draudimo UAB „Bonum Publicum“ (toliau - „Įmonė“) buvo įkurta ir pradėjo veiklą 2000 m. rugpjūčio 31 d. Pagrindinė Įmonės buveinė yra Laisvės per. 3, Vilniuje, Įmonės kodas 110081788, Lietuvoje. Įmonė vykdo šias gyvybės draudimo rūšis:

- Universalus gyvybės draudimas su kintančiu kapitalu;
- Vaikų saugios ateities draudimas;
- Pensijų programa;
- Gyvybės rizikos draudimas su mažėjančia draudimo suma;
- Gyvybės rizikos draudimas;
- Esu saugus;
- Saugi šeima;
- Gyvybės kaupiamasis draudimas;
- Gyvybės kaupiamasis draudimas išgyvenimo atveju;
- Studijų draudimas;
- Pensijų draudimas;
- Pensijų anuitetų draudimas.

2016 m. ir 2015 m. gruodžio 31 d. visos Įmonės akcijos priklausė AB Šiaulių Bankas, kurio akcijos yra listinguojamos NASDAQ vertybinių popierių biržos Baltijos Oficialiajame prekybos sąrašė. Įmonės vadovaujanti patronuojanti įmonė įsikūrusi Šiauliuose, Lietuvoje.

Įmonė filialų, dukterinių ir asocijuotų įmonių neturėjo.

2016 m. ir 2015 m. gruodžio 31 d. Įmonėje dirbo 34 darbuotojai.

Įmonės finansiniai metai sutampa su kalendoriniais metais.

2. PAGRINDINIŲ APSKAITOS PRINCIPŲ APIBENDRINIMAS

Toliau aprašyti pagrindiniai apskaitos principai, kuriais vadovaujantis parengtos šios finansinės ataskaitos. Šie principai nuosekliai taikomi visiems pateiktiems metų laikotarpiams, jeigu nenurodyta kitaip.

Šias finansines ataskaitas patvirtino Direktorė, Vyriausioji buhalterė ir Vyriausioji aktuarė. Įmonės akcininkai turi įstatymų nustatytą teisę patvirtinti šias finansines ataskaitas arba jų nepatvirtinti ir reikalauti, kad vadovybė parengtų naują finansinių ataskaitų rinkinį.

2.1. FINANSINIŲ ATASKAITŲ PARENGIMO PAGRINDAS

Šios finansinės ataskaitos yra pirmosios Įmonės metinės finansinės ataskaitos, parengtos pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, patvirtintus Europos Sąjungoje (toliau – TFAS). Įmonė pradėjo taikyti TFAS pagal 1-ąjį TFAS „Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų taikymas pirmąjį kartą“, patvirtintą Europos Sąjungoje. TFAS taikymo pradžios data – 2015 m. sausio 1 d. Vadovaudamasi TFAS, Įmonė:

- pateikė palyginamojo laikotarpio finansinę informaciją;
- taikė tuos pačius apskaitos principus visais pateiktais laikotarpiais;
- retrospektyviai taikė visus 2016 m. gruodžio 31 d. galiojusius TFAS taip, kaip to reikalaujama; ir
- taikė tam tikras pasirenkamas lengvatas ir tam tikras privalomas išimtis, numatytas pirmąjį kartą TFAS taikantlems ūkio subjektams.

Anksčiau Įmonės finansinės ataskaitos buvo rengiamos pagal Lietuvos Respublikos verslo apskaitos standartus (toliau – Lietuvos VAS). 29-oje pastaboje atskleistas perėjimo prie TFAS poveikis Įmonės finansinei padėčiai, finansiniams veiklos rezultatams ir pinigų srautams, taip pat apskaitos principų reikšmingų pasikeitimų, lyginant su apskaitos principais, taikytais Įmonės 2015 m. gruodžio 31 d. pasibaigusiu metų pagal Lietuvos VAS parengtose finansinėse ataskaitose, pobūdis ir poveikis.

Šios finansinės ataskaitos yra parengtos remiantis įsigijimo vertės principu, išskyrus tam tikrą finansinį turtą kuris yra apskaitomas tikrąja verte.

Rengiant finansines ataskaitas pagal TFAS reikia remtis tam tikrais svarbiais apskaitiniais įvertinimais. Vadovybei taip pat tenka priimti sprendimus, susijusius su Įmonės apskaitos principų taikymu. Sritys, kuriose tenka priimti sudėtingus sprendimus, arba sritys, kuriose daromos prielaidos ir apskaitiniai įvertinimai yra svarbūs finansinėms ataskaitoms, atskleistos 3 pastaboje.

Visos sumos finansinėse ataskaitose, įskaitant aiškinamojo rašto pastabose atskleistas sumas, nurodytos eurais (EUR), jeigu nenumatyta kitaip.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2016 M. GRUODŽIO 31 D.

(a) 2016 m. įsigaliojo šie nauji ar pakeisti TFAS bei aiškinimai (patvirtinti Europos Sąjungos (ES)).

2012 m. metiniai patobulinimai (taikomi metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2014 m. liepos 1 d. arba vėliau, o ES taikomi metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2015 m. vasario 1 d. arba vėliau). Šie patobulinimai apima septynių standartų pataisas:

- 2-asis TFAS „Mokėjimas akcijomis“;
- 3-iasis TFAS „Verslo jungimai“;
- 8-asis TFAS „Veiklos segmentai“;
- 16-asis TAS „Ilgalaikis materialusis turtas“ ir 38-asis TAS „Nematerialusis turtas“;
- 13-asis TFAS „Tikrosios vertės nustatymas“;
- 24-asis TAS „Susijusių šalių atskleidimas“.

16-ojo TAS „Ilgalaikis materialusis turtas“ ir 38-ojo TAS „nematerialusis turtas“ pataisa dėl nusidėvėjimo ir amortizacijos (taikoma metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2016 m. sausio 1 d. arba vėliau).

1-ojo TAS „Finansinių ataskaitų pateikimas“ pataisa dėl atskleidimo iniciatyvos (taikoma metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2016 m. sausio 1 d. arba vėliau). Šių pataisų taikymas neturės jokios įtakos finansinių ataskaitų straipsnių vertinimui ir apskaitai, tačiau turės reikšmingos įtakos finansinėse ataskaitose atskleidžiamos informacijos pateikimui ir išdėstymui.

2014 m. metiniai patobulinimai (taikomi metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2016 m. sausio 1 d. arba vėliau). Šie patobulinimai apima keturių standartų pataisas:

- 5-asis TFAS „Ilgalaikis turtas, skirtas parduoti, ir nutraukta veikla“;
- 7-asis TFAS „Finansinės priemonės: atskleidimas“ su tolesnėmis 1-ojo TFAS pataisomis;
- 19-asis TAS „Atlygis darbuotojams“;
- 34-asis TAS „Tarpinės finansinė atskaitomybė“.

b) Paskelbti šie nauji standartai ir aiškinimai, taikomi ataskaitiniams laikotarpiams, prasidedantiems po 2017 m. sausio 1 d. arba vėlesniais laikotarpiais, arba kurių dar nepatvirtino ES ir kurie gali būti taikytini įmonei:

9-asis TFAS „Finansinės priemonės“ (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2018 m. sausio 1 d. arba vėliau; dar nėra patvirtintas ES). Pagrindiniai naujame standarte numatyti reikalavimai:

- Finansinį turtą reikalaujama suskirstyti į tris grupes pagal tai, kaip jis yra vertinamas: finansinis turtas, kuris vėlesniais laikotarpiais vertinamas amortizuota savikaina; finansinis turtas, kuris vėlesniais laikotarpiais vertinamas tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant kitomis bendrosiomis pajamomis; ir finansinis turtas, kuris vėlesniais laikotarpiais vertinamas tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant pelnu ar nuostoliais.

- Skolos priemonių klasifikavimas priklauso nuo ūkio subjekto finansinio turto valdymo verslo modelio ir ar sutartiniai pinigų srautai apima tik pagrindinės paskolos sumos ir palūkanų mokėjimus. Jeigu skolos priemonė laikoma sutartiniais pinigų srautams gauti, ji gali būti apskaitoma amortizuota savikaina, jeigu ji taip pat tenkina tik pagrindinės paskolos sumos ir palūkanų mokėjimo reikalavimą. Skolos priemonės, kurios tenkina tik pagrindinės paskolos sumos ir palūkanų mokėjimo reikalavimą ir kurios sudaro ūkio subjekto portfelio, kuriame pinigų srautams gauti skirtas turtas yra laikomas ir parduodamas, gali būti pripažįstamos finansiniu turtu, vertinamu tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant kitomis bendrosiomis pajamomis.

Finansinis turtas, kuris neapima pinigų srautų, tenkinančių tik pagrindinės paskolos sumos ir palūkanų mokėjimų reikalavimą, turi būti vertinamas tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant pelnu ar nuostoliais (pavyzdžiui, išvestinės finansinės priemonės). Įterptosios išvestinės finansinės priemonės nuo šiol neatskiriamos nuo finansinio turto, tačiau į jas atsižvelgiama vertinant, ar vykdomas tik pagrindinės paskolos sumos ir palūkanų mokėjimo reikalavimas.

Investicijos į nuosavybės priemones visada vertinamos tikrąja verte. Tačiau vadovybė gali priimti neatšaukiamą sprendimą pripažinti tikrosios vertės pasikeitimą kitomis bendrosiomis pajamomis, jeigu priemonė nėra skirta parduoti. Jeigu nuosavybės priemonė klasifikuojama kaip skirta parduoti, tikrosios vertės pasikeitimas pripažįstamas pelnu ar nuostoliais.

Daugelis 39-jame TAS numatytų reikalavimų, susijusių su finansinių įsipareigojimų klasifikavimu ir vertinimu, buvo perkelti į 9-ąjį TFAS be pakeitimų. Pagrindinis pasikeitimas yra tas, kad ūkio subjektas kitų bendrųjų pajamų straipsnyje turės pateikti kredito rizikos, išskylančios dėl finansinių įsipareigojimų, klasifikuojamų kaip vertinamų tikrąja verte, tikrosios vertės pasikeitimą pripažįstant pelnu ar nuostoliais, pokyčių poveikį.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2016 M. GRUODŽIO 31 D.

9-ajame TFAS nustatytas naujas vertės sumažėjimo nuostolių pripažinimo modelis – tikėtinų kredito nuostolių (TKN) modelis. Standarte numatytas trijų etapų metodas, grindžiamas finansinio turto kredito kokybės pokyčiu nuo pirminio pripažinimo momento. Praktikoje naujosios taisyklės reiškia, kad ūkio subjektai, apskaitoje pirmą kartą pripažindami finansinį turta, kurio kredito kokybė nėra pablogėjusi, apskaitoje turės iš karto registruoti numatomus nuostolius, kurių suma lygi 12 mėnesių tikėtinų kredito nuostolių sumai (prekybos gautinų sumų atveju, tikėtinų kredito nuostolių sumai už visą terminą). Tuo atveju, jeigu kredito rizika yra labai išaugusi, vertės sumažėjimas vertinamas nustatant tikėtinų kredito nuostolių sumą už visą terminą, o ne už 12 mėnesių. Modelyje numatyti procedūriniai supaprastinimai, apimantys lizingo ir prekybos gautinas sumas.

15-asis TFAS „Pajamos pagal sutartis su klientais“ (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2018 m. sausio 1 d. arba vėliau). Naujame standarte pateiktas pagrindinis principas, kuriuo remiantis pajamos turi būti pripažįstamos sandorio kaina tuomet, kai prekės arba paslaugos perduodamos klientui. Kompleksinės prekės ar paslaugos, kurias galima išskirti, turi būti pripažįstamos atskirai ir bet kokios nuolaidos ar lengvatos, taikomos sutarties kainai, paprastai turi būti priskiriamos atskiriems elementams. Jeigu atlygis yra skirtingas dėl tam tikrų priežasčių, turi būti pripažįstamos minimalios sumos, jeigu rizika, kad jos bus atstatytos, nėra reikšminga. Sąnaudos, patirtos siekiant užtikrinti sutarčių su klientais sudarymą, turi būti kapitalizuojamos ir amortizuojamos per sutarties naudos suvartojimo laikotarpį.

16-asis TFAS „Nuoma“ (taikomas metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2019 m. sausio 1 d. arba vėliau; kol kas nepatvirtintas Europos Sąjungos) Naujajame standarte numatyti nuomos pripažinimo, vertinimo, pateikimo, informacijos atskleidimo principai. Pagal visas nuomos rūšis nuomininkas įgyja teisę naudoti turta nuomos pradžioje ir, jeigu nuomos mokėjimai atliekami per tam tikrą laikotarpį, taip pat gauna finansavimą. Dėl to, 16-uoju TFAS panaikinamas nuomos skirstymas į veiklos nuomą arba finansinę nuomą, kaip to reikalaujama 17-ajame TAS, o vietoj to pateikiamas bendras nuomininko apskaitos modelis. Nuomininkai turi pripažinti: (a) visų nuomos rūšių, kurių laikotarpis ilgesnis nei 12 mėnesių, turta ir įsipareigojimus, išskyrus atvejus, kai pagal nuomos sutartį perduodamo turto vertė yra nedidelė; (b) nuomos turto nusidėvėjimą atskirai nuo palūkanų už nuomos įsipareigojimus pelno (nuostolių) ataskaitoje. Į 16-ąjį TFAS iš esmės perkeliama 17-jame TAS apibrėžti nuomotojo apskaitos reikalavimai. Dėl šios priežasties nuomotojas toliau turi skirstyti nuomą į veiklos nuomą arba finansinę nuomą ir apskaitoje skirtingai registruoti šias dvi nuomos rūšis.

9-ojo TFAS „Finansinės priemonės“ taikymas drauge su 4-uoju TFAS „Draudimo sutartys“ – 4-ojo TFAS pataisos (taikomos, atsižvelgiant į pasirinktą metodą, metiniams laikotarpiams, prasidedantiems 2018 m. sausio 1 d. arba vėliau, tiems ūkio subjektams, kurie pasirinko taikyti laikiną išimtį arba tuomet, kai ūkio subjektas pirmą kartą pradeda taikyti 9-ąjį TFAS, tiems ūkio subjektams, kurie pasirinko taikyti apdangalo (angl. overlay) metodą; kol kas nepatvirtintos Europos Sąjungos).

Pataisomis siekiama spręsti susirūpinimą keliančius klausimus dėl naujojo finansinių priemonių standarto (9-ojo TFAS) taikymo prieš pradėdant taikyti TASV rengiamą standartą, kuris pakeis 4-ąjį TFAS. Šie susirūpinimą keliantys klausimai apima laikinus ataskaitose pateikiamų rezultatų svyravimus. Pataisose pristatyti du metodai. (1) Standarto pataisos numato galimybę visoms įmonėms, kurios sudaro draudimo sutartis, kitose bendrosiose pajamose, o ne pelne ar nuostoliuose, pripažinti svyravimus, kurie galėtų atsirasti pradėjus taikyti 9-ąjį TFAS prieš tai, kai bus paskelbtas naujasis draudimo sutarčių standartas (apdangalo (angl. overlay) metodas). Be to, standarto pataisomis numatyta galimybė įmonėms, kurių didžiąją veiklos dalį sudaro draudimo veikla, taikyti pasirinktą laikiną 9-ojo TFAS taikymo išimtį iki 2021 m. 9-ojo TFAS taikymą atidedančios įmonės toliau taikys galiojančią finansinių priemonių standartą (39-ąjį TAS). 4-ojo TFAS pataisomis papildomos standarte jau numatytos pasirinkimo galimybės, kuriomis galima pasinaudoti sprendžiant su laikiniais svyravimais susijusius klausimus.

Šiuo metu įmonė vertina, kokios įtakos pirmiau minėtos pataisos gali turėti įmonės finansinėms ataskaitoms.

2.2. SANDORIAI UŽSIENIO VALIUTA

(a) Funkcinė ir pateikimo valiuta

Visos sumos įmonės finansinėse ataskaitose yra įvertintos pirminės ekonominės aplinkos, kurioje įmonė vykdo veiklą, valiuta (toliau – funkcinė valiuta). Finansinėse ataskaitose sumos parodytos eurai (EUR), kuri yra įmonės funkcinė ir pateikimo valiuta.

(b) Sandoriai ir likučiai

Sandoriai užsienio valiuta perskaičiuojami į funkcinę valiutą naudojant valiutų kursus, galiojančius sandorių atlikimo dieną. Valiutų perskaičiavimo pelnas ir nuostoliai, atsirandantys vykdant atsiskaitymus, susijusius su šiais sandoriais, bei perskaičiuojant užsienio valiuta išreikštus piniginius turto bei įsipareigojimų likučius pagal metų pabaigoje galiojančius kursus, apskaitomi bendrųjų pajamų ataskaitoje.

Valiutų perskaičiavimo pelnas ir nuostoliai, susiję su pinigais ir pinigų ekvivalentais, apskaitomi bendrųjų pajamų ataskaitos „finansinės veiklos pajamų arba sąnaudų“ straipsnyje. Visas kitas valiutų perskaičiavimo pelnas ir nuostoliai apskaitomi bendrųjų pajamų ataskaitos „kitų veiklos pajamų“ arba „rinkodaros ir administracinių sąnaudų“ straipsnyje.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2016 M. GRUODŽIO 31 D.

Valiutų perskaičiavimo skirtumai, susiję su finansiniu turtu ir įsipareigojimais, vertinamais tikrąja verte, kurios pasikeitimai pripažįstami pelnu ar nuostoliais, yra apskaitomi kaip dalis pelno ar nuostolių dėl tikrosios vertės pasikeitimo.

2.3. ILGALAIKIS MATERIALUSIS TURTAS

Ilgalaikis materialusis turtas – tai turtas, kurį Įmonė valdo ir kontroliuoja, iš kurio tikisi gauti ekonominės naudos būsimaisiais laikotarpiais, kuris bus naudojamas ilgiau nei vienerius metus Įmonės paslaugų teikimui ar administraciniams tikslams (ne investicijoms), kurio įsigijimo savikainą galima patikimai nustatyti ir kuri yra ne mažesnė nei 115,85 Eur.

Ilgalaikis materialusis turtas yra apskaitomas įsigijimo savikaina, atėmus sukauptą nusidėvėjimą ir sukauptus vertės sumažėjimo nuostolius, jei tokių yra. Nusidėvėjimas yra skaičiuojamas per įvertintus naudingo tarnavimo laikotarpius, taikant tiesiogiai proporcingą metodą, nusidėvėjimo sąnaudos yra apskaitomos „rinkodaros ir administracinių sąnaudų“ straipsnyje. Kiekvienų metų pabaigoje Įmonė peržiūri ilgalaikio turto naudingo tarnavimo laikotarpius, likutinę vertę ir nusidėvėjimo metodą ir įvertinimo pasikeitimo įtaką, jei tokia yra, pripažįsta perspektyviai. Ilgalaikio materialiojo turto naudingo tarnavimo laikotarpiai yra tokie:

Transporto priemonės	6 metai
Biuro įranga	3 - 6 metai

Remonto išlaidos yra pridamos prie apskaitinės turto vertės, jei yra tikėtina, kad Įmonė gaus ateityje ekonominę naudą iš šių išlaidų, ir jei jas galima patikimai įvertinti. Visos kitos remonto ir priežiūros išlaidos yra pripažįstamos sąnaudomis bendrųjų pajamų ataskaitoje tuo metu, kai jos yra patiriamos.

Jeigu turto balansinė vertė viršija jo įvertintą atsiperkamąją vertę, kuri lygi turto tikrajai vertei, atėmus pardavimo išlaidas, arba naudojimo vertei (žiūrint kuri iš jų yra didesnė), turto balansinė vertė iš karto sumažinama iki jo atsiperkamosios vertės.

Pelnas ar nuostoliai, atsiradę perleidus turtą, apskaičiuojami kaip skirtumas tarp gautų įplaukų ir perleisto turto likutinės vertės, ir apskaitomi bendrųjų pajamų ataskaitoje per laikotarpį, kurį jie susidarė.

2.4. NEMATERIALUSIS TURTAS IR ATIDĖTOSIOS ĮSIGIJIMO SĄNAUDOS

a) Programinė įranga

Programinė įranga, kurią galima atskirti nuo techninės įrangos, klasifikuojama kaip nematerialus turtas. Programinė įranga apskaitoma įsigijimo savikaina, atėmus sukauptą amortizaciją ir vertės sumažėjimo nuostolius, jei tokių yra. Amortizacija yra skaičiuojama taikant tiesiogiai proporcingą (tiesinį) amortizacijos skaičiavimo metodą per įvertintą naudingą turto naudojimo laiką, kuris yra 3 metai.

Programinės įrangos vertės sumažėjimo, turto nurašymo nuostoliai bei amortizacijos sąnaudos priskiriamos Įmonės rinkodaros ir administracinėms sąnaudoms.

b) Atidėtos įsigijimo sąnaudos

Už dar neįsigaliojusius draudimo polius ir už iš anksto sumokėtas įmokas priskaičiuoti komisiniai apskaitomi kaip atidėtos įsigijimo sąnaudos.

Gyvybės draudime, kai investavimo rizika tenka draudėjui, tuo atveju kai įsigijimo sąnaudų patyrimo laikotarpis nesutampa su atskaitymų toms sąnaudoms padengti išskaitymo iš draudimo sutarčių laikotarpiu, kaip atidėtos įsigijimo sąnaudos atvaizduojamas komisinis atlyginimas už sudarytas draudimo sutartis, kurį draudimo Įmonė pripažino šiuo ir ankstesniais atskaitiniais laikotarpiais ir kuris bus pripažintas sąnaudomis ateinančiais atskaitiniais laikotarpiais, per kuriuos iš draudimo sutarčių bus išskaičiuoti su sutarties sudarymu susiję atskaitymai.

Komisiniai mokesčiai, susiję tik su draudimo sutarties sudarymu, tačiau nesusiję su tolesniu jos administravimu, yra pripažįstami sąnaudomis iš karto.

Atidėtų įsigijimo sąnaudų amortizacija perskaičiuojama kiekvieną atskaitų parengimo dieną. Šios atidėtosios įsigijimo sąnaudos yra pripažįstamos sąnaudomis per pirmus penkerius metus nuo draudimo sutarties įsigaliojimo pradžios pagal tokią proporciją: 1 metai – 50 proc., 2 metai – 20 proc., 3 metai – 10 proc., 4 metai – 10 proc., 5 metai – 10 proc. (kai yra išskaičiuojami su sutarties sudarymu susiję atskaitymai. Atidėtų įsigijimo sąnaudų amortizacija yra apskaitoma „draudimo sutarčių sudarymo sąnaudų“ straipsnyje.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2016 M. GRUODŽIO 31 D.

2.5. FINANSINIS TURTA

Visi įprastiniai finansinio turto pirkimai ir pardavimai yra pripažįstami jo pirkimo (pardavimo) dieną. Finansinio turto pripažinimas finansinėse ataskaitose nutraukiamas, kai nustoja galioti arba perduodamos teisės gauti pinigų srautus iš investicijų ir Įmonė perduoda iš esmės visą su nuosavybe susijusią riziką ir jos teikiamą naudą.

2.6. FINANSINIO TURTO KLASIFIKAVIMAS

Finansinis turtas yra priskiriamas šioms grupėms: „finansinis turtas, vertinamas tikraja verte per pelną ar nuostolius“, „paskolos ir gautinos sumos“, „finansinis turtas, laikomas iki išpirkimo termino“ ir „galimas parduoti finansinis turtas“. Finansinio turto priskyrimas priklauso nuo finansinio turto rūšies ir tikslo bei yra nustatomas pirminio pripažinimo metu ir iš naujo įvertinamas kiekvieną ataskaitų parengimo dieną. Visas Įmonės finansinis turtas yra klasifikuojamas į finansinį turtą, vertinamą tikraja verte per pelną ar nuostolius, laikomą iki išpirkimo termino ir paskolas ir gautinas sumas. Per ataskaitinį laikotarpį Įmonė nebuvo priskyrusi jokio savo finansinio turto galimam pardavimui.

a) Finansinis turtas, vertinamas tikraja verte per pelną ar nuostolius

Finansinis turtas pirminio pripažinimo metu yra priskiriamas finansinio turto, vertinamo tikraja verte per pelną ar nuostolius, grupei, jei yra įsigijimas su tikslu parduoti artimiausiu metu, jei įtraukiamas į finansinio turto portfelį, kuris yra laikomas su tikslu uždirbti trumpalaikį pelną, arba jei tokį turto klasifikavimą nustato vadovybė.

Finansinis turtas, pirminio pripažinimo metu priskirtas finansinio turto, vertinamo tikraja verte per pelną ar nuostolius, grupei yra:

- finansinis turtas, laikomas vidiniuose fonduose su tikslu dengti draudimo ir investicinių sutarčių įsipareigojimus, kurie yra susieti su šio turto tikrosios vertės pasikeitimais. Įmonė visą savo klientų investicijų portfelį priskyrė šiai grupei. Šio turto priskyrimas finansinio turto, vertinamo tikraja verte per pelną ar nuostolius, grupei eliminuoja arba reikšmingai sumažina vertinimo ir pripažinimo nesuderinamumą, kuris priešingu atveju atsirastų skirtingai vertinant turtą ir įsipareigojimus ar skirtingai pripažįstant to turto ir įsipareigojimų pelną ar nuostolius.
- visas kitas finansinis turtas, kuriuo nedengiami draudimo sutarčių įsipareigojimai ir kurį valdo Įmonės vadovybė ir vertina to turto rezultatus tikrosios vertės pagrindu. Įmonės investavimo strategija numato investavimą į nuosavybės ir skolos vertybinius popierius ir vertinti juos, remiantis jų tikrosiomis vertėmis. Finansinis turtas, kuris įtraukiamas į šiuos portfelius, pirminio pripažinimo metu yra priskiriamas finansinio turto, vertinamo tikraja verte per pelną ar nuostolius, grupei.

b) Finansinis turtas, laikomas iki išpirkimo termino

Finansinis turtas su fiksuotais arba nustatytu būdu apskaičiuojamais mokėjimais ir fiksuota trukme yra priskiriamas laikomam iki išpirkimo termino, jeigu Įmonė ketina ir gali jį laikyti iki išpirkimo termino pabaigos. Finansinis turtas, laikomas iki išpirkimo termino, pirminio pripažinimo metu yra pripažįstamas apskaitoje tikraja verte. Vėlesniais laikotarpiais finansinis turtas, laikomas iki išpirkimo termino, yra apskaitomas amortizuota savikaina, naudojant efektyvios palūkanų normos metodą, atėmus bet kokius pripažintus vertės sumažėjimo nuostolius, kurie atspindi neatgaunamas sumas.

Pajamos iš finansinio turto, laikomo iki išpirkimo termino, yra pripažįstamos pelnu arba nuostoliais, naudojant efektyvios palūkanų normos metodą.

c) Paskolos ir gautinos sumos

Iš klientų gautinos sumos, paskolos ir kitos su fiksuotais arba nustatytu būdu apskaičiuojamais mokėjimais gautinos sumos, kuriomis neprekiuojama aktyvioje rinkoje, yra priskiriamos „Paskoloms ir gautinoms sumoms“. Pradžioje paskolos ir gautinos sumos yra pripažįstamos apskaitoje tikraja verte. Vėlesniais laikotarpiais toks finansinis turtas yra apskaitomas amortizuota savikaina, naudojant efektyvios palūkanų normos metodą, atėmus bet kokį pripažintą vertės sumažėjimo nuostolį, kuris atspindi neatgautinas sumas.

Palūkanų pajamos yra pripažįstamos, naudojant efektyvios palūkanų normos metodą, išskyrus trumpalaikes gautinas sumas, kurių palūkanų pajamų pripažinimas būtų nereikšmingas.

Efektyvios palūkanų normos metodas

Efektyvios palūkanų normos metodas yra finansinio turto amortizuotos savikainos skaičiavimo ir palūkanų pajamų paskirstymo per atitinkamą laikotarpį metodas. Efektyvi palūkanų norma yra palūkanų norma, kuri tiksliai diskontuoja įvertintus ateities pinigų srautus (įskaitant visus sumokėtus ar gautus mokesčius kurie yra neatskiriama efektyvios palūkanų normos dalis, sandorio išlaidos ir kitas priemokas ar nuolaidas) iki grynosios pirminio pripažinimo apskaitinės vertės per numatytą finansinio turto laikotarpį arba (jei tinkama) per atitinkamą trumpesnį laikotarpį.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2016 M. GRUODŽIO 31 D.

2.7. TURTO VERTĖS SUMAŽĖJIMAS

a) Finansinis turtas vertinamas amortizuota savikaina

Kiekvieną finansinių ataskaitų sudarymo datą Įmonė įvertina finansinį turtą, kad nustatytų, ar yra kokių nors požymių, kad šio turto vertė sumažėjo. Finansinio turto vertė sumažėja tada, kai yra objektyvių veiksnių, kaip vieno ar kelių įvykių, įvykusių po finansinio turto pirminio pripažinimo, pasekmė, kurie turėjo įtakos finansinio turto įvertintiems ateities pinigų srautams. Finansinio turto, apskaitomo amortizuota savikaina, vertės sumažėjimo nuostolių suma yra skirtumas tarp finansinio turto apskaitinės vertės ir įvertintų ateities pinigų srautų dabartinės vertės, apskaičiuotos naudojant efektyvią palūkanų normą, apskaičiuotą pirminio pripažinimo metu.

Viso finansinio turto apskaitinė vertė yra tiesiogiai sumažinama įvertintais vertės sumažėjimo nuostoliais, išskyrus gautinas sumas, kurių apskaitinė vertė yra sumažinama per atidėjimų sąskaitą. Kai gautina suma yra neatgaunama, ši gautina suma yra nurašoma per atidėjimų sąskaitą. Atidėjimų sąskaita yra mažinama anksčiau nurašytų sumų atgavimais po balanso datos. Atidėjimų apskaitinės vertės pasikeitimai yra pripažįstami pelnu arba nuostoliais.

Jei po balanso sudarymo datos įvertintų vertės sumažėjimo nuostolių suma sumažėja ir šis sumažėjimas gali būti objektyviai susietas su įvykiais, kurie įvyko po įvertintų vertės sumažėjimo nuostolių pripažinimo, tuomet šie anksčiau pripažinti vertės sumažėjimo nuostoliai yra atstatomi per pelną (nuostolius), bet taip, kad įvertintų vertės sumažėjimo nuostolių atstatymo dieną investicijų apskaitinės vertės neviršytų amortizuotos savikainos, jei nuostoliai dėl vertės sumažėjimo ankstesniais laikotarpiais nebūtų buvę pripažinti.

b) Kito nefinansinio (ilgalaikio) turto vertės sumažėjimas

Amortizuojamas turtas tikrinamas, ar nesumažėjusi jo vertė, kai tam tikri įvykiai ar aplinkybių pasikeitimai rodo, kad turto balansinė vertė gali būti nebeatgauta. Suma, kuria turto balansinė vertė viršija jo atsiperkamąją vertę, pripažįstama vertės sumažėjimo nuostoliais. Atsiperkamoji vertė yra turto tikroji vertė, atėmus pardavimo išlaidas, arba naudojimo vertė, priklausomai nuo to, kuri iš jų yra didesnė. Nustatant vertės sumažėjimą turtas yra priskiriamas mažiausioms grupėms, kurių atžvilgiu galima atskirai nustatyti pinigų srautus (t. y. įplaukas kuriantys vienetai), jeigu tik tam tikri įvykiai ar aplinkybių pasikeitimai liudija, kad turto balansinė vertė gali būti neatgauta.

2.8. FINANSINIAI ĮSIPAREIGOJIMAI

Įsipareigojimai klasifikuojami į finansinius įsipareigojimus, vertinamus tikrąja verte, kurios pasikeitimai pripažįstami pelnu ar nuostoliais, ir į kitus finansinius įsipareigojimus. Įmonė pirminio pripažinimo metu visus finansinius įsipareigojimus klasifikuoja kaip finansinius įsipareigojimus, vertinamus tikrąja verte, kurios pasikeitimai pripažįstami pelnu ar nuostoliais.

Finansiniai įsipareigojimai tikrąja verte

Po pirminio pripažinimo finansiniai įsipareigojimai, vertinami tikrąja verte, kurios pasikeitimai pripažįstami pelnu ar nuostoliais, vertinami tikrąja verte, o tikrosios vertės pasikeitimai pripažįstami pelnu ar nuostoliais ataskaitinio laikotarpio bendrųjų pajamų ataskaitoje.

Kiti finansiniai įsipareigojimai

Kiti finansiniai įsipareigojimai, įskaitant paskolas, vertinami tikrąja verte, atėmus sandorio sudarymo išlaidas. Kiti finansiniai įsipareigojimai vėlesniais laikotarpiais yra vertinami amortizuota savikaina, naudojant efektyvios palūkanų normos metodą, palūkanų sąnaudos pripažįstamos efektyvios palūkanų normos pagrindu.

Efektyvios palūkanų normos metodas - tai amortizuotos finansinių įsipareigojimų savikainos skaičiavimo ir palūkanų paskirstymo per atitinkamą laikotarpį metodas. Efektyvi palūkanų norma, tai norma, kuri tiksliai diskontuoja numatomus ateinančių laikotarpių pinigų srautus per numatomą finansinio įsipareigojimo laikotarpį, arba (jei taikytina) trumpesnį laikotarpį iki grynosios apskaitinės vertės pirminio pripažinimo metu.

Finansinių įsipareigojimų pripažinimo nutraukimas

Įmonė nutraukia finansinių įsipareigojimų pripažinimą tada, ir tik tada, kai Įmonės įsipareigojimai yra įvykdyti, atšaukti arba baigiasi jų galiojimo laikas.

2.9. FINANSINIŲ INSTRUMENTŲ TIKROJI VERTĖ

Tikroji vertė atspindi finansinių instrumentų vertę, už kurią turtas gali būti realizuotas ar įsipareigojimai gali būti padengti. Tais atvejais, kai, vadovybės nuomone, finansinio turto ir įsipareigojimų tikroji vertė žymiai skiriasi nuo jų apskaitinės vertės, tikroji tokio finansinio turto ir įsipareigojimų vertė yra atskleidžiama atskirai šių finansinių ataskaitų pastabose.

2.10. PINIGAI IR PINIGŲ EKVIVALENTAI

Pinigus ir pinigų ekvivalentus sudaro pinigai kelyje ir pinigai bankų sąskaitose, indėliai iki pareikalavimo ir kitos trumpalaikės, kurių mokėjimo laikotarpis sutarties sudarymo datai yra trumpesnis nei 3 mėnesiai, labai likvidžios investicijos, kurios gali būti lengvai iškeičiamos į aiškias pinigų sumas ir kurioms būdinga nereikšminga vertės pasikeitimo rizika.

UAB „BONUM PUBLICUM“

ĮMONĖS KODAS 110081788, LAISVĖS PR. 3, VILNIUS

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2016 M. GRUODŽIO 31 D.

2.11. AKCINIS KAPITALAS

Akcijos apskaitomos nuosavybėje, jeigu nėra įsipareigojimo atsiskaityti pinigais ar kitu turtu. Naujų nuosavybės priemonių išleidimui tiesiogiai priskirtinos papildomos išlaidos apskaitomos nuosavybės dalyje, mažinant gautas įplaukas, atėmus mokesčius.

2.12. DRAUDIMO IR INVESTICIJŲ SUTARTYS

Įmonė sudaro draudimo sutartis, pagal kurias prisilimama draudimo ar/ir finansinę riziką.

Draudimo sutartis yra tokia sutartis, pagal kurią prisiimama reikšminga draudimo rizika, ir taip pat gali būti prisiimama finansinė rizika. Draudimo rizika yra reikšminga tada ir tik tada, kai įmonė, įvykus draudiminiam įvykiui, privalo mokėti išmoką, kuri yra mažiausiai 10 proc. didesnė negu mokėtina išmoką, neįvykus draudiminiam įvykiui.

Investicijų sutartis yra tokia sutartis, pagal kurią prisilimama finansinė rizika su nereikšminga draudimo rizika.

Draudimo rizikos reikšmingumas nustatomas draudimo sutarties sudarymo momentu.

2.13. DRAUDIMO IR INVESTICIJŲ SUTARČIŲ KLASIFIKAVIMAS BEI APSKAITA

Remiantis 4-uju TFAS draudimo sutartys yra priskiriamos tam tikroms grupėms, atsižvelgiant į rizikos trukmę ir į tai, ar sutarčių sąlygos yra fiksuotos. Įmonės produktų klasifikavimas ir taikytini apskaitos metodai (numatyti 4-ajame TFAS) yra apibendrinti toliau.

Įmonė, vertindama draudimo sutartis, atsižvelgė į draudimo rizikos reikšmingumo lygį. Draudimo rizika yra reikšminga, kai dėl draudžiamąjį įvykių, tikėtino draudimo sutarties įsigaliojimo momentu, naudos gavėjui išmokėta papildoma suma yra reikšminga.

a) Trumpalaikės draudimo sutartys

Pagal šias draudimo sutartis draudžiamasis įvykis, susijęs su žmogaus gyvenimu, patiriamomis traumomis ar negalia per trumpą laikotarpį. Įmonė prie trumpalaikių draudimo sutarčių priskiria gyvybės draudimo mirties atvejui draudimo sutartis (draudimo rūšis „Esu saugus“), kurių trukmė vieneri metai, draudimo nelaimingų atsitikimų atvejui draudimo sutartis (nuo 2016 sausio 1 d. Įmonė šių draudimo sutarčių nebesudaro). Trumpalaikėms draudimo sutartims sudaromas perkeltų įmokų atidėjiny, numatomų išmokėjimų atidėjiny (apibrėžti 2.14 pastaboje).

Įmokos pripažįstamos pajamomis, kai draudėjui atsiranda įsipareigojimas jas sumokėti. Įmokos yra parodomos neatėmus komisinio mokesčio.

Išmokos pripažįstamos sąnaudomis, kai jos patiriamos.

b) Ilgalaiškės draudimo sutartys su fiksuotomis ir garantuotomis sąlygomis

Pagal šias sutartis yra draudžiamasis įvykis, susijęs su žmogaus gyvenimu (pvz. mirtimi arba išgyvenimu) per ilgą laikotarpį. Įmonė prie ilgalaiškių draudimo sutarčių su fiksuotomis ir garantuotomis sąlygomis priskiria - universalus gyvybės draudimas su garantuotomis palūkanomis, gyvybės kaupiamasis, gyvybės kaupiamasis išgyvenimo atvejui, pensijų, studijų, pensijų anuitetų draudimas, be kaupimo komponento), gyvybės rizikos draudimas, gyvybės rizikos draudimas su mažėjančia draudimo suma, „Saugi šeima“, „Esu saugus“ draudimo sutartis, kurių trukmė ilgesnė nei vieneri metai

Įmokos pripažįstamos pajamomis, kai draudėjui atsiranda įsipareigojimas jas sumokėti. Įmokos yra parodomos neatėmus komisinio mokesčio.

Išmokos pripažįstamos sąnaudomis, kai jos patiriamos.

Įsipareigojimai pagal draudimo sutartį išmokėti išmoka, kurie tikėtina bus patirti ateityje, pripažįstami tada, kai yra pripažįstamos įmokos, tarp jų ir vienkartinės įmokos. Pensijų anuitetų atveju pripažinta pajamomis vienkartinė įmoka mažėja išmokamų pensijų anuitetų verte. Šioms draudimo sutartims sudaromas gyvybės draudimo matematinis atidėjiny (apibrėžtas 2.14 pastaboje).

Įsipareigojimai skaičiuojami kiekvieną balanso sudarymo dieną, naudojant prielaidas, nustatytas draudimo sutarties sudarymo momentu.

c) Ilgalaiškės draudimo sutartys be fiksuotu sąlygų - sutartys, kai investavimo rizika tenka draudėjui

Šios sutartys yra susijusios su žmonių gyvybės (pavyzdžiui, mirtis arba išgyvenimas) draudimu per ilgą laikotarpį. Įmonė prie ilgalaiškių draudimo sutarčių be fiksuotų sąlygų priskiria - universalus gyvybės draudimas su kintančiu

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2016 M. GRUODŽIO 31 D.

kapitalu, vaikų saugios ateities draudimas, pensijų programos draudimo sutartis, pagal kurias prisiimama reikšminga rizika. Šių įsipareigojimų vertė didėja dėl investicinio vieneto kainos pokyčio (draudimo, kai investavimo rizika tenka draudėjui, atveju) ir mažėja dėl administravimo, rizikos mokesčių atskaitymo, išmokų mirties ir nutraukimo atveju. Įmonė neatskiria depozito elemento nuo draudimo elemento, nes:

- depozito elementas negali būti tiksliai nustatytas pagal draudimo sutarties sąlygas;
- atskyrimas pareikalautų esminių ir brangiai kainuojančių pakeitimų apskaitos sistemoje;
- šios rūšies sutartys yra vienalytis produktas, kuris analogiškai turi būti apskaitomas finansinėse ataskaitose;
- informacija apie gautas įmokas yra labai svarbi priimant ekonominius sprendimus.

Gautos draudimo įmokos pagal šias sutartis yra pripažįstamos pajamomis, kai draudėjas jas sumoka, bei yra pripažįstamas atitinkamas įsipareigojimas. Pajamomis pripažįstami kaupiamoji įmokos dalis, rizikos, draudimo sutarties administravimo, nutraukimo mokesčiai. Palūkanos ar investicinio vieneto kainos pokyčiai atvaizduojami balanse, išmokos mirties, traumų atveju, išmokėtos per laikotarpį, pripažįstamos sąnaudomis ir parodomos bendrųjų pajamų ataskaitoje. Šios draudimo sutartims sudaromi gyvybės draudimo, kai investavimo rizika tenka draudėjui, ir gyvybės draudimo matematinis atidėjiniai (apibrėžti 2.14 pastaboje).

Draudimo sutartis, kai investavimo rizika tenka draudėjui, yra draudimo sutartis su įterptine išvestine finansine priemone, kuri susieja mokėjimus už Įmonės įsteigto vldinio investicinio fondo vienetus pagal sutartį su gautu atlygiu iš draudėjų. Ši įterptinė išvestinė finansinė priemonė atitinka draudimo sutarties apibrėžimą ir dėl šios priežasties nėra apskaitoma atskirai nuo susijusios draudimo sutarties. Įsipareigojimai pagal šias sutartis yra koreguojami visais susijusio turto tikrosios vertės pasikeitimais.

c) Ilgalaikės investicijų sutartys, kai investavimo rizika tenka draudėjui, su nereikšminga draudimo rizika

Šios sutartys yra susijusios su žmonių gyvybės (pavyzdžiui, mirtis arba išgyvenimas) draudimu per ilgą laikotarpį, bet pagal jas prisiimama nereikšminga draudimo rizika. Įmonė prie ilgalaikių investicijų sutarčių priskiria - universalus gyvybės draudimas su kintančiu kapitalu, vaikų saugios ateities draudimas, pensijų programos draudimo sutartis, pagal kurias prisiimama nereikšminga rizika. 2016 metais Įmonė ilgalaikes investicijų sutartis su nereikšminga rizika klasifikavo kaip draudimo sutartis, nes jos sudarė labai nereikšmingą dalį (nepilną 1 proc. bendros pasirašytų draudimo įmokų sumos).

Įmonės investicijų sutarčių įsipareigojimai, išreiškiami investiciniais vienetais, kurių vertė kinta priklausomai nuo susijusio turto rinkos vertės pokyčių. Šių įsipareigojimų vertė didėja dėl investicinio vieneto kainos pokyčio, mažėja dėl kainos kritimo ir išmokų pasibaigus draudimo sutarties terminui ir nutraukimo atveju. Įmonė atskiria depozito elementą.

Investicijų sutarčių pajamomis pripažįstami atskaityti administravimo ir draudimo rizikos mokesčiai ir joms sudaromas finansinių įsipareigojimų, ir gyvybės draudimo matematinis atidėjiniai (apibrėžti 2.14 pastaboje).

2.14. DRAUDIMO ĮSIPAREIGOJIMAI

a) Perkeltų įmokų atidėjinys

Perkeltų įmokų atidėjinį sudaro ta pasirašytų įmokų dalis, kuri turi būti priskirta draudimo Įmonės pajamoms ateinančiais ataskaitiniais laikotarpiais. Perkeltų įmokų atidėjinys apskaičiuojamas proporcingai paskirstant pasirašytą draudimo įmoką draudimo rizikos galiojimo laikotarpiui. Perkeltų įmokų techninis atidėjinys apskaičiuojamas kiekvienai draudimo sutarčiai atskirai. Perkeltų įmokų atidėjinio dalis, tenkanti perduotam perdraudimui, apskaičiuojama remiantis tais pačiais metodais kaip bendra suma.

b) Numatomų išmokėjimų atidėjinys

Numatomų išmokėjimų atidėjinį sudaro apskaitos laikotarpio pabaigoje atidėtos sumos, skirtos numatomiems išmokėjimams. Atidėjinys apima numatomas išmokas dėl įvykusių ir praneštų įvykių, numatomas išmokas dėl įvykusių, bet dar nepraneštų įvykių, numatomas žalų sureguliuojimo sąnaudas, skirtas aukščiau išvardintiems įvykiams sureguliuoti.

Numatomų išmokėjimų atidėjinio apskaičiavimo pagrindas yra kiekvieno pranešto įvykio individualus įvertinimas pagal visą turimą informaciją šio atidėjinio sudarymo momentui.

Numatomų išmokėjimų atidėjinio dalis, skirta numatomoms draudimo išmokoms dėl įvykusių, bet dar nepraneštų žalų, apskaičiuojama statistiniu „Chain-ladder“, Bornhuetter – Ferguson, draudiminio nuostolingumo metodais pagal atskiras draudimo rūšis.

Perdraudikų dalis numatomų išmokėjimų techniniame atidėjinyje apskaičiuojama atsižvelgiant į perdraudimo sutarčių sąlygas.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2016 M. GRUODŽIO 31 D.

c) Gyvybės draudimo matematinis atidėjiny

Gyvybės draudimo matematinis atidėjiny apskaičiuojamas pagal atsargų perspektyvinį aktuarinį vertinimą kiekvienai galiojančiai draudimo sutarčiai atskirai. Šį atidėjinį sudaro aktuariškai diskontuotas atidėjinio skaičiavimo duomenys draudimo sutarties įsipareigojimų ir gautinų grynujų draudimo įmokų skirtumas.

Skaičiavimuose įmonė taiko Zillmer'io koregavimo metodą. Tokiu būdu atidėtosios įsigijimo sąnaudos mažina gyvybės draudimo matematinį techninį atidėjinį.

Apskaičiuojant gyvybės draudimo matematinį atidėjinį, taikomos prielaidos, kurios nustatomos draudimo sutarties sudarymo momentu. Apskaičiuodama gyvybės draudimo matematinį atidėjinį įmonė taiko pagal draudimo sutartį garantuotą palūkanų normą, bet nedidesnę kaip 3.5 proc.

Gyvybės draudimo matematinį atidėjinį taip pat sudaro ilgalaikėms draudimo sutartims su fiksuotomis ir garantuotomis sąlygomis paskirta, bet neišmokėta draudiko pelno dalis. Draudiko pelno dalimi didinamos išmokos mirties ar/ir išgyvenimo iki draudimo laikotarpio pabaigos atvejais, išperkamosios sumos, nutraukimo atveju.

d) Gyvybės draudimo, kai investavimo rizika tenka draudėjui, atidėjiny

Gyvybės draudimo, kai investavimo rizika tenka draudėjui, atidėjiny, skaičiuojamas taikant retrospektyvinį metodą. Prie techninio atidėjinio yra pridamos investuotos draudėjo įmokos, o atimami draudėjui taikomi mokesčiai, skirti sąnaudoms ir prisiimamai rizikai padengti. Šis techninis atidėjiny yra išreiškiamas investiciniais vienetais, kurių vertė kinta priklausomai nuo susijusio turto rinkos vertės pokyčių.

e) Finansinių įsipareigojimų, kai investavimo rizika tenka draudėjui, atidėjiny

Finansinių įsipareigojimų, kai investavimo rizika tenka draudėjui, atidėjiny sudaromas sutartims, pagal kurias prisiimama nereikšminga draudimo rizika. Atidėjiny skaičiuojamas tokiais pačiais principais kaip ir gyvybės draudimo, kai investavimo rizika tenka draudėjui, atidėjiny.

f) Nepasibaigusios rizikos atidėjiny

Nepasibaigusios rizikos atidėjiny sudaromas atlikus įsipareigojimų pakankamumo testą, apibrėžtą 2.16 pastaboje. Vertinant pakankamumą atsižvelgiama į visus tikėtinus būsimus pinigų srautus pagal visas ataskaitinio laikotarpio pabaigai galiojančias draudimo rizikas. Atidėjiny yra įtraukimas į gyvybės draudimo matematinį atidėjinį.

2.15. ĮSIPAREIGOJIMŲ PAKANKAMUMO TESTAS

Kiekvieną balanso sudarymo dieną įmonė vertina, ar jos draudimo sutarties įsipareigojimai, atėmus susijusias atidėtasias įsigijimo sąnaudas, yra pakankami. Atliekant šį testą, pagal kiekvieną draudimo sutartį yra naudojami visų būsimų pinigų srautų, įmokų, išmokų, išperkamuųjų sumų, išmokų sureguliuojimo sąnaudų taip pat ir investicinių pajamų iš turto, dengiančio šiuos įsipareigojimus, vertinimai. Bet kuris nepakankamumas yra iš karto pripažįstamas pelnu arba nuostoliais nurašant atidėtas įsigijimo sąnaudas ir formuojant atidėjinį nuostoliams įsipareigojimų nepakankamumui padengti (nepasibaigusios rizikos atidėjiny).

Kaip minėta aukščiau, draudimo sutarčių vertinimas pagrįstas prielaidomis, nustatytomis draudimo sutarties sudarymo momentu. Kai įsipareigojimų pakankamumo testas parodo, kad reikia naujų geriausių vertinimų prielaidų, tokios prielaidos (neatsižvelgiant į neigiamus svyravimus) naudojamos vėlesniems šių įsipareigojimų vertinimams.

Bet kuris atidėtųjų įsigijimo sąnaudų nurašymas, atlikus šį testą, vėliau neatstatomas.

Jeigu testo metu nustatyta įsipareigojimų vertė viršija pagal taikomus apskaitos principus apskaičiuotą įsipareigojimų sumą, nuo kurios buvo atskaitytos atidėtosios įsigijimo sąnaudos, tuomet pirmiausia sumažinamos atidėtosios įsigijimo sąnaudos, o po to (jeigu būtina) padidinami įsipareigojimai ir susijęs nuostolis pripažįstamas ataskaitinio laikotarpio bendrųjų pajamų ataskaitoje.

Įmonės įsipareigojimų pakankamumo testo rezultatai:

	Techniniai atidėjiniai (EUR)	Atidėtosios įsigijimo sąnaudos (EUR)	Geriausias ateities pinigų srautų įvertinimas (EUR)	Techninių atidėjinių pakankamumas (EUR)
2015 m. gruodžio 31 d	23.319.597	586.047	15.858.335	6.875.215
Pasikeitimas per periodą	2.000.793	57.323	2.405.061	-461.591
2016 m. gruodžio 31 d.	25.320.390	643.370	18.263.396	6.413.624

2.16. DRAUDIMO PRIELAUDŲ NUSTATYMO PROCESAS

Sprendimams dėl draudimo prielaidų, kuriomis remiamasi apskaičiuojant įsipareigojimus, įtakos turi reikšmingi įmonės mirtingumo, nuostolingumo pokyčiai, o taip pat finansų rinkų, šalies demografiniai pokyčiai.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2016 M. GRUODŽIO 31 D.

Įmonė, apskaičiuodama 2016 m gruodžio 31 d. gyvybės draudimo matematinį atidėjinį, taikė diskonto normą lygią pagal draudimo sutartį garantuotai palūkanų normai, bet ne didesnei nei 3,5 proc., kuri nustatoma vadovaujantis atsargumo principu, atsižvelgiant į situaciją finansų rinkoje, turto ir įsipareigojimų derinimą, vidutinė diskonto norma buvo lygi 2,4 proc. Įmonė, apskaičiuodama 2015 m gruodžio 31 d. gyvybės draudimo matematinį techninį atidėjinį, taikė diskonto normą lygią Lietuvos Banko patvirtintai 0,86 proc. maksimaliai techninei palūkanų normai.

Įsipareigojimų pakankamumo testui atlikti Įmonė taikė nuostolingumo, nutraukimų prielaidas, apskaičiuotas remiantis istoriniais Įmonės nuostolingumo, nutraukimo rodiklių duomenimis, mirtingumo prielaidas, kurios taikomos techninių atidėjinių sudarymui, Lietuvos Banko infliacijos prielaidos. Būsimų pinigų srautų diskontavimui taikė Europos draudimo ir profesinių pensijų institucijos (toliau – EIOPA) nerizikingų palūkanų normų kreivę, kuri rodo draudimo sutarčių būsimų pinigų srautų savybes, atitinka aktyvioje, likvidžioje ir skaidrioje rinkoje randamų finansinių priemonių, turinčių panašias kaip draudimo sutarčių pinigų srautai savybes laiko, valiutos ir likvidumo atžvilgiu, siūlomą grąžą, neapimą bet kokių veiksmų, darančių poveikį rinkos kainoms, bet nesusijusių su draudimo sutarties pinigų srautais.

Pelnas (nuostoliai) ir draudimo įsipareigojimai labiausiai jautrūs mirtingumo, negalios/sergamumo, nutraukimų, išlaidų rodiklių bei diskonto normų pokyčiams. Šie pasikeitimai vertinami atliekant įsipareigojimų pakankamumo testą ir nustatant pakankamą draudimo įsipareigojimų vertę.

Aukščiau minėtų kintamųjų galimi pokyčiai gali turėti reikšmingos įtakos draudimo įsipareigojimų pokyčiams ataskaitinio laikotarpio pabaigoje. Šie pagrįstai tikėtini pokyčiai neatspindi nei numatomų kintamųjų pokyčių, nei kintamųjų pokyčių pagal blogiausią scenarijų.

Analizė buvo atlikta keičiant atitinkamą kintamąjį, kitus kintamuosius paliekant konstanta bei neatsižvelgiant į susijusio turto vertės pasikeitimus. Praktikoje tokia situacija mažai tikėtina, tam tikrų prielaidų pasikeitimai gali tarpusavyje koreliuoti – pavyzdžiui, palūkanų normos ir rinkos vertės pasikeitimas, nutraukimų pasikeitimas ir būsimas mirtingumas.

Jautrumas buvo apskaičiuotas vertinant nepalankesnę pokyčio kryptį, dėl to, buvo vertintas 10 proc. mirtingumo, negalios/sergamumo, įmokų nemokėjimo, išlaidų rodiklių padidėjimas. Vertinant jautrumą diskonto normai, pateikiami 100 bazinių punktų dydžio abiejų kryptų pokyčiai.

Įmonės jautrumas svarbiausių rodiklių pokyčiams, kurie turi reikšmingą įtaką 2016 m. gruodžio 31 d.:

<i>Rodiklis</i>	<i>Rodiklio pokytis</i>	<i>Pelno (nuostolių) pokytis (EUR)</i>	<i>Draudimo įsipareigojimų pokytis (EUR)</i>
<i>Mirtingumas</i>	10 proc.	-416.638	416.638
<i>Ilgamžiškumas</i>	10 proc.	-11.871	11.871
<i>Negalia/Sergamumas</i>	10 proc.	-277.052	277.052
<i>Nutraukimai</i>	10 proc.	-230.115	230.115
<i>Išlaidos</i>	10 proc.	-680.011	680.011
<i>Diskonto norma</i>	100 bp (100 bp)	1.133.692 -1.481.739	-1.133.692 1.481.739

Įmonės jautrumas svarbiausių rodiklių pokyčiams, kurie turi reikšmingą įtaką 2015 m. gruodžio 31 d.:

<i>Rodiklis</i>	<i>Rodiklio pokytis</i>	<i>Pelno (nuostolių) pokytis (EUR)</i>	<i>Draudimo įsipareigojimų pokytis (EUR)</i>
<i>Mirtingumas</i>	10 proc.	-410.221	410.221
<i>Ilgamžiškumas</i>	10 proc.	-15.455	15.455
<i>Negalia/Sergamumas</i>	10 proc.	-274.198	274.198
<i>Nutraukimai</i>	10 proc.	-245.010	245.010
<i>Išlaidos</i>	10 proc.	-626.950	626.950
<i>Diskonto norma</i>	100 bp (100 bp)	717.150 -1.026.765	-717.150 1.026.765

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2016 M. GRUODŽIO 31 D.

2.17. TURIMOS PERDRAUDIMO SUTARTYS

Nauda, į kurią Įmonė turi teisę pagal turimą persidraudimo sutartį, yra pripažįstama kaip perdraudimo turtas. Šį turtą sudaro trumpalaikės ir ilgalaikės gautinos sumos, kurios susijusios su perdraudžiamų draudimo sutarčių numatomais reikalavimais ir išmokomis, kurios nustatomos atsižvelgiant į persidraudimo sutarties sąlygas.

Perdraudimo įsipareigojimai yra perdraudikui mokėtinos įmokos, kurios pripažįstamos sąnaudomis, kai patiriamos.

Įmonė vertina perdraudimo turto vertės pasikeitimą kas mėnesį. Jeigu yra objektyvių įrodymų, kad perdraudimo turto vertė yra sumažėjusi (padidėjusi), Įmonė sumažina (padidina) perdraudimo turto balansinę vertę ir vertės sumažėjimą (padidėjimą) pripažįsta pelnu (nuostoliumu).

2.18. SU DRAUDIMO IR INVESTICIJŲ SUTARTIMIS SUSIJUSIOS GAUTINOS IR MOKĖTINOS SUMOS

Gautinos iš draudėjų, draudimo tarpininkų ir mokėtinos draudėjams, draudimo tarpininkams sumos pripažįstamos kai patiriamos. Jeigu yra objektyvių įrodymų, kad sumažėja (padidėja) gautinų sumų vertė, Įmonė sumažina (padidina) gautinų sumų balansinę vertę ir pasikeitimą pripažįsta pelnu (nuostoliais).

2.19. ATASKAITINIO LAIKOTARPIO PELNO MOKĖSTIS IR ATIDĖTASIS PELNO MOKĖSTIS

Pelno mokesčio sąnaudas sudaro einamųjų metų pelno mokesčio ir atidėtojo pelno mokesčio sąnaudos.

Pelno mokesčio

Einamųjų metų pelno mokesčio sąnaudos yra apskaičiuotos nuo einamųjų metų pelno, pakoreguoto tam tikromis apmokestinamąjį pelną nemažinančiomis/nedidinančiomis sąnaudomis/pajamomis. Pelno mokesčio sąnaudos apskaičiuojamos naudojant pelno mokesčio tarifą, galiojusį finansinių ataskaitų sudarymo datą. 2016 m. standartinis Lietuvos Respublikos įmonėms taikomas pelno mokesčio tarifas yra 15 proc. (2015 m. – 15%).

Atidėtasias mokesčio

Atidėtųjų mokesčių turtas ir įsipareigojimai yra pripažįstami būsimų mokesčių tikslais, pažymint skirtumus tarp turimo turto ir įsipareigojimų apskaitinės vertės finansinėse ataskaitose ir jų atitinkamos mokesstinės bazės. Atidėtojo mokesčio įsipareigojimai yra bendrai pripažįstami visiems laikiniems skirtumams, o atidėtojo mokesčio turtas pripažįstamas tik ta dalimi, kuri tikėtinai ateityje sumažins turimą apmokestinamąjį pelną realizuojant laikinuosius skirtumus. Toks turtas ir įsipareigojimai yra nepripažįstami, jei laikini skirtumai yra susiję su prestižu, arba jei nesusijusio su verslo jungimu sandorio metu pripažintas turtas ar įsipareigojimai neįtakoja nei apmokestinamojo, nei finansinio pelno.

Atidėtojo pelno mokesčio turtas yra peržiūrimas balanso sudarymo datai ir yra sumažinamas, jei nėra tikėtina, kad Įmonė ateityje turės pakankamai apmokestinamojo pelno šiam turtui realizuoti, iki sumos, kuri tikėtinai ateityje sumažins apmokestinamąjį pelną.

Atidėtojo pelno mokesčio turtas ir įsipareigojimai yra įvertinami naudojant mokesčio tarifą, kuris taikomas metų, kuriais šiuos laikinus skirtumus numatoma padengti arba apmokėti, pelno mokesčiui apskaičiuoti.

Atidėtojo pelno mokesčio turtas ir įsipareigojimai sudengiami, kai jie yra susiję su mokesčiais, nustatytais tų pačių institucijų ir kai Įmonė ketina padengti mokėtinus mokesčius grynąja verte.

2.20. ATLYGIS DARBUOTOJAMS

a) Socialinio draudimo įmokos

Įmonė už savo darbuotojus moka socialinio draudimo įmokas į Valstybinį socialinio draudimo fondą (toliau – Fondas) pagal nustatytą įmokų planą, vadovaujantis Lietuvos Respublikos teisės aktų reikalavimais. Socialinio draudimo įmokos pripažįstamos sąnaudomis pagal kaupimo principą ir priskiriamos prie darbo užmokesčio sąnaudų.

b) Išaitinės išmokos

Išaitinės išmokos darbuotojams mokamos nutraukus darbo santykius su darbuotoju iki jo įprasto išėjimo į pensiją dienos arba darbuotojui priėmus sprendimą savo noru išaiti iš darbo mainais į tokias išmokas. Įmonė pripažįsta išaitinės išmokas tada, kai ji yra akivaizdžiai įpareigota nutraukti darbo santykius su esamais darbuotojais be galimybės jo atsisakyti arba įpareigota mokėti išaitinės išmokas po to, kai jos buvo pasiūlytos už išėjimą iš darbo savo noru. Išaitinės išmokos apskaitomos bendrųjų pajamų ataskaitos darbo užmokesčio sąnaudų straipsnyje ir balanso kitų įsipareigojimų straipsnyje.

c) Premijos

Už Įmonės ir individualių profesinių tikslų įgyvendinimą darbuotojams mokamos metinės premijos. Premijos pripažįstamos sąnaudomis pagal kaupimo principą ir priskiriamos prie darbo užmokesčio sąnaudų.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2016 M. GRUODŽIO 31 D.

2.21. ATIDĖJINIAI, NEAPIBRĖŽTIEJI ĮSIPAREIGOJIMAI IR NEAPIBRĖŽTASIS TURTAS

Atidėjiniai, skirti restruktūrizavimo išlaidoms ir ieškiniams, pripažįstami tuomet, kai: Įmonė turi dabartinį teisinį ar konstruktyvų įsipareigojimą dėl įvykių praeityje; tikėtina, kad šiam įsipareigojimui įvykdyti teks panaudoti išteklius; įsipareigojimų suma gali būti patikimai įvertinta. Atidėjinius restruktūrizavimo išlaidoms sudaro baudos nutraukus nuomos sutartį ir išeitinės išmokos darbuotojams. Atidėjiniai nepripažįstami būsimiesiems veiklos nuostoliams.

Atidėjiniai įvertinami dabartine verte sąnaudų, kurių tikėtina, kad prireiks įsipareigojimui įvykdyti, naudojant ikimokestinę normą, kuri atspindi pinigų laiko vertės ir konkrečiam įsipareigojimui būdingų rizikų dabartinius rinkos vertinimus. Atidėjinių padidėjimas per laikotarpį pripažįstamas palūkanų sąnaudomis.

Neapibrėžtieji įsipareigojimai nėra pripažįstami finansinėse ataskaitose. Jie yra atskleidžiami finansinėse ataskaitose, išskyrus tuos atvejus, kai tikimybė, kad ekonominę naudą teikiantys ištekliai bus panaudoti, yra labai maža.

Neapibrėžtasis turtas nėra pripažįstamas finansinėse ataskaitose, tačiau jis yra atskleidžiamas finansinėse ataskaitose tuomet, kai yra tikėtina, kad bus gautos pajamos arba ekonominė nauda.

2.22. PAJAMŲ PRIPAŽINIMAS

a) pajamos iš draudimo ir investicijų sutarčių

Pajamos iš draudimo ir investicijų sutarčių pripažįstamos atsižvelgiant į sutarties tipą (žr. 2.13 pastabą „Draudimo ir investicijų sutarčių klasifikavimas bei apskaita“).

b) palūkanų pajamos

Palūkanų pajamos pripažįstamos bendrųjų pajamų ataskaitoje visoms palūkanas uždirbančioms finansinėms priemonėms, taikant apskaičiuotųjų palūkanų normos metodą. Apskaičiuotųjų palūkanų normos metodas – tai finansinio turto ar finansinio įsipareigojimo (ar finansinio turto ar finansinių įsipareigojimų grupės) koreguotos savikainos skaičiavimo ir palūkanų pajamų ar sąnaudų paskirstymo atitinkamam laikotarpiui metodas. Apskaičiuotųjų palūkanų norma – tai norma, tiksliai diskontuojanti numatomas būsimas grynųjų pinigų išmokas ar įplaukas iki finansinio turto ar finansinio įsipareigojimo grynosios balansinės vertės per numatytą finansinės priemonės galiojimo laikotarpį. Skaičiuodama apskaičiuotųjų palūkanų normą Įmonė įvertina pinigų srautus, atsižvelgdama į visas sutartyje numatytas sąlygas, tačiau neatsižvelgdama į būsimus diskontavimus. Į šį skaičiavimą įtraukiami visi reikšmingi sutartyje numatyti paslaugų mokesčiai, kuriuos sutarties šalys sumokėjo ar gavo viena iš kitos, sandorio.

Jei finansinis turtas ar panašaus finansinio turto grupė yra nurašoma dėl vertės sumažėjimo, palūkanų pajamos pripažįstamos taikant tą pačią palūkanų normą, kuri buvo naudojama diskontuojant būsimus pinigų srautus, siekiant nustatyti vertės sumažėjimo nuostolius.

2.23. NUOMA

Nuoma yra pripažįstama finansinė, kai pagal nuomos sąlygas perduodama iš esmės visa rizika ir nauda, susijusi su turto nuosavybe. Turto nuoma, kai nuomotojui lieka reikšminga rizikos dalis ir nuosavybės teikiama nauda, laikoma veiklos nuoma.

Įmonė kaip nuomotojas

Veiklos nuomos pajamos yra pripažįstamos tiesiogiai proporcingu metodu per visą nuomos laikotarpį.

Įmonė kaip nuomininkas

Finansinė nuoma įsigytas turtas yra pripažįstamas kaip turtas verte, lygia išsinuomoto turto tikrajai vertei nuomos pradžioje, arba minimalių nuomos mokėjimų dabartine verte, jei ji yra mažesnė. Atitinkamas įsipareigojimas nuomotojui yra atvaizduojamas balanse kaip finansinės nuomos įsipareigojimas. Nuomos mokėjimai yra išskiriami į finansines išlaidas ir finansinių įsipareigojimų mažinimą taip, kad būtų pasiekta įsipareigojimo likučio pastovi palūkanų norma. Finansinės išlaidos yra pripažįstamos sąnaudomis per pelną ar nuostolius.

Veiklos nuomos mokėjimai yra pripažįstami sąnaudomis per pelną ar nuostolius tiesiogiai proporcingai per visą nuomos laikotarpį.

3. SVARBŪS APSKAITINIAI ĮVERTINIMAI IR SPRENDIMAI

Finansinėse ataskaitose pateikiamoms turto ir įsipareigojimų sumoms tam tikrose srityse (takos turi Įmonės taikomos vidaus metodologijos, priimami sprendimai ir atliekami įvertinimai. Šie įvertinimai bei sprendimai nuolat vertinami ir jie remiasi praeities duomenimis bei kitais veiksniais, įskaitant numatomus būsimus įvykius, kurie laikomi pagrįstais tam tikromis aplinkybėmis. Pagrindinės tokios sritys yra sutarčių klasifikavimas, įsipareigojimų pakankamumas bei atidėtojo pelno mokesčio turto pripažinimas.

UAB „BONUM PUBLICUM“

ĮMONĖS KODAS 110081788, LAISVĖS PR. 3, VILNIUS

AIŠKINAMASIS RAŠTAS

UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2016 M. GRUODŽIO 31 D.

a) Sutarčių klasifikavimas

Įmonės sutarčių klasifikavimas, grindžiamas TFAS reikalavimais, ir remiasi esmine prielaida, kad pateiktas klasifikavimas turi atskleisti svarbią informaciją ir jį galima analizuoti pagal produkto, o ne sutarties tipą. Tai grindžiama produktų ir draudimo sutarčių portfelio analize, kurios rezultatai parodė, kad draudimo sutartys pasižymi dideliu vienodumu produktų kategorijose, tai paaiškinama tuo, kad įmonė siūlo produktus orientuotus į konkrečias klientų grupes.

Trumpalaikės draudimo sutartys

Prie trumpalaikių draudimo sutarčių priskiriamos gyvybės draudimo mirties atvejui draudimo sutartys (draudimo rūšis „Esu saugus“), kurių trukmė vieneri metai, draudimo nelaimingų atsitikimų atvejui draudimo sutartys (nuo 2016 sausio 1 d. Įmonė šių draudimo sutarčių nebesudaro). Šios sutartys pasižymi tuo, kad jų galiojimas pratęsiamas kiekvienais metais.

Ilgalaikės draudimo sutartys

Prie ilgalaikių draudimo sutarčių priskiriamos draudimo sutartys su fiksuotų įmokų mokėjimo grafiku, kurių trukmė ilgesnė nei vieneri metai. Su kaupimo komponentu (universalus gyvybės draudimas su garantuotomis palūkanomis, gyvybės kaupiamasis, gyvybės kaupiamasis išgyvenimo atvejui, pensijų, studijų, pensijų anuitetų draudimas, be kaupimo komponento), gyvybės rizikos draudimas, gyvybės rizikos draudimas su mažėjančia draudimo suma, „Saugi šeima“, „Esu saugus“ draudimo sutartys, kurių trukmė ilgesnė nei vieneri metai. Šiose draudimo sutartyse nustatytos fiksuotos ir garantuotos sąlygos (draudimo sutarties terminas, draudimo sumos, įmokų mokėjimo grafikas ir pan.), draudimo išmokos mokamos arba apdrausitojo mirties atveju, arba sulaukus draudimo sutarties termino pabaigos. Ilgalaikėms draudimo sutartims priskiriamos draudimo sutartys, kai investavimo rizika tenka draudėjui, pagal kurias prisiimama reikšminga draudimo rizika, t.y. universalus gyvybės draudimas su kintančiu kapitalu, vaikų saugios ateities draudimas, pensijų programos draudimo sutartys. Draudimo rizikos reikšmingumas nustatomas draudimo sutarties įsigaliojimo momentu, atsižvelgiant į 10% reikšmingumo lygmenį. Draudimo rizika yra reikšminga, kai dėl draudžiamąjį įvykio, tikėtino draudimo sutarties įsigaliojimo momentu, naudą gavėjui išmokėta papildoma suma yra reikšminga.

Investicijų sutartys

Prie investicinių sutarčių priskiriamos draudimo sutartys, kai investavimo rizika tenka draudėjui, pagal kurias prisiimama nereikšminga draudimo rizika, t.y. universalus gyvybės draudimas su kintančiu kapitalu, vaikų saugios ateities draudimas, pensijų programos draudimo sutartys. 2016 metais pagal investicijų sutarčių draudimo įmokų suma nesiekė 1 proc. bendros draudimo įmokų sumos ir neviršijo Įmonės nustatyto 1 proc. reikšmingumo lygmens. Todėl buvo apskaitomos taip pat kaip draudimo sutartys.

b) Įsipareigojimų pakankamumo testas

Draudimo sutarčių įsipareigojimų pakankamumo testas atliekamas vadovaujanti 4-ojo TFAS 15-16 paragrafais, diskontuojant būsimus draudimo sutarčių portfelio įvertintuosius pinigų srautus. Įmonė įsipareigojimų pakankamumo testą atlieka bendrai gyvybės draudimo mirties atvejui pogrupiui, kitų pogrupių atveju - kiekvienai draudimo rūšiai atskirai. Įsipareigojimų pakankamumo testo rezultatas yra geriausias įsipareigojimų įvertinimas lyginant su matematiniais atidėjimais, atspindi įsipareigojimų rinkos vertę. Įsipareigojimų pakankamumo teste naudojamos prielaidos, grindžiamos Įmonės draudimo sutarčių portfelio informacija ir statistiniais duomenimis, būsimos sąnaudos vertinamos, atsižvelgiant į planuojamas būsimų trijų metų sąnaudas, investicijų valdymo sąnaudas, būsimą infliaciją, kurią nustato Lietuvos Bankas. Prognozuojami testo sudarymo datai galiojančioms draudimo sutartims įmokų, numatomų išmokų pinigų srautai. Pinigų srautų diskontavimui taikoma EIOPA nerizikingų palūkanų normų kreivė. (taip pat žr. 2.15 pastaba)

2016 m. gruodžio 31 d. atlikus įsipareigojimų pakankamumo testą buvo gautas bendras gyvybės draudimo mirties atvejui pogrupio, pensijų ir studijų draudimo nepakankamumas lygus 393.131 EUR. Šiuo dydžiu buvo padidinti draudimo sutarčių įsipareigojimai. 2015 m. atliktas įsipareigojimų pakankamumo testas parodė, kad draudimo sutarčių įsipareigojimai buvo pakankami.

c) Ataskaitinių metų pelno mokestis ir atidėtas pelno mokestis

Mokesčių inspekcija bet kuriuo metu per 5 iš eilės einančius metus po ataskaitinių mokesčių metų pabaigos gali patikrinti Įmonės buhalterines knygas ir apskaitos įrašus ir apskaičiuoti papildomus mokesčius bei baudas.

Lietuvoje mokesčiai nuostoliai gali būti keliami neribotą laikotarpį, išskyrus nuostolius, kurie susidarė dėl vertybinių popierių ir (arba) išvestinių finansinių priemonių perleidimo. Nuostoliai iš vertybinių popierių ir (arba) išvestinių finansinių priemonių perleidimo gali būti keliami 5 metus iš eilės ir gali būti naudojami tik apmokestinamam pelnui iš tokio paties pobūdžio sandorių sumažinti. Nuo 2014 m. sausio 1 d. Lietuvoje ataskaitomų mokesčių nuostolių suma negali būti didesnė kaip 70 % ataskaitinių metų apmokestinamo pelno sumos.

Atidėtojo pelno mokesčio turtas pripažįstamas perkeliama mokesčiams nuostoliams tokia apimtimi, kokia tikėtinas mokesčių naudą realizavimas per būsimą apmokestinamąjį pelną. Vadovybei tenka priimti svarbius sprendimus, siekiant nustatyti pripažintino atidėtojo pelno mokesčio turto sumą remiantis apmokestinamojo pelno suma, kurią tikimasi uždirbti ateinančiais laikotarpiais, ir mokesčių planavimo strategijomis.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2016 M. GRUODŽIO 31 D.

Atidėtojo pelno mokesčio turtas yra pripažįstamas, įvertinant veiklos rezultatų prognozes ir numatomą uždirbti apmokestinamą pelną.

3.1. APSKAITINIŲ ĮVERTINIMŲ KEITIMAS

Įmonė nuo 2016 m. sausio 1 d. pradėjus taikyti 4 – ajį TFAS „Draudimo sutartys“ ir pasikeitus Lietuvos banko reguliavimui dėl techninių atidėjinių apskaičiavimo apskaičiuodama 2016 m gruodžio 31 d. gyvybės draudimo matematinį techninį atidėjinį taikė pagal draudimo sutartį garantuotą palūkanų normą, bet ne didesnę nei 3,5 proc., vidutinė diskonto norma buvo lygi 2,4 proc., ir vertino, ar jos draudimo sutarties įsipareigojimai, atėmus susijusias atidėtasias įsigijimo sąnaudas, yra pakankami. Draudimo rūšims, kuriose buvo gautas nepakankamumas, sudarė nepasibaigusios rizikos techninį atidėjinį, kuris buvo lygus 393.131 EUR

Įmonė, apskaičiuodama 2015 m gruodžio 31 d. gyvybės draudimo matematinį techninį atidėjinį, taikė Lietuvos Banko patvirtintą 0,86 proc. maksimalią techninę palūkanų normą (plačiau 16 pastaboje „Draudimo įsipareigojimų pasikeitimai“).

Įmonė 2016 m. gruodžio 31 d., atlikdama įsipareigojimų pakankamumo testą, būsimų pinigų diskontavimui taikė EIOPA palūkanų normų kreivę. 2015 m. gruodžio 31 d. Europos Centrinio Banko (toliau – ECB) nerizikingų palūkanų normų kreivę. Dėl šio pasikeitimo 2016 m. gruodžio 31 d. geriausias ateities pinigų srautų įvertinimas buvo 660.290 EUR mažesnis.

4. RIZIKŲ VALDYMAS

Įmonė rizikų valdymo strategijoje yra numačiusi rizikų valdymo sistemą, rizikų valdymo principus, rizikų valdymo tikslą, rizikų rūšis bei rizikų valdymo organizacinę struktūrą.

Rizikų valdymo tikslas – nuolat atpažinti (identifikuoti), vertinti (analizuoti), kontroliuoti bei atskleisti visas rizikų rūšis vykdant Įmonės veiklą bei Įmonei siekiant strateginių tikslų, užtikrinti Įmonės perspektyvinį rizikos vertinimą. Įmonė savo veikloje siekia išlaikyti optimalų rizikų lygį, kad netikėtini pokyčiai ekonominėje aplinkoje, rinkos kintamųjų svyravimai, netikėti įvykiai Įmonės vidaus procesuose ir sistemose nesukeltų pavojaus stabiliai Įmonės veiklai bei veiklos riziką ribojančių normatyvų vykdymui ir nesutrikdytų pasitikėjimo Įmone.

Įmonės rizikų valdymą užtikrina patikima ir tinkamai veikianti rizikų valdymo sistema, apimanti Įmonės vidaus dokumentuose nustatytus ir veikloje įgyvendintus procesus, skirtus nuolatos nustatyti, vertinti, stebėti ir valdyti Įmonei kylančią ar galinčią kilti riziką – tiek pavienę, tiek bendrą, taip pat procesus, skirtus užtikrinti tinkamą informavimą apie rizikas.

Įmonės rizikų valdymo sistemą sudaro 7 (septyni) tarpusavyje susiję elementai: vidinė aplinka; tikslų, strategijos nustatymas; rizikų identifikavimas; rizikų svarbos nustatymas; rizikų valdymas; rizikų kontrolė; perspektyvinis rizikos vertinimas.

Įmonės rizikų valdymo sistema yra vertinama ir tobulinama, atsižvelgiant į naujausius tiek vidaus, tiek išorės pokyčius ir atsiradusias naujas rizikas, kurios pagal reikšmingumą turi būti įtrauktos į Įmonės rizikos valdymo sistemą. Šis vertinimas atliekamas Įmonės valdybos nustatyta tvarka, tačiau ne rečiau kaip kartą per metus.

Veiksmingą identifikuotų rizikų valdymą Įmonėje užtikrina nustatytos valdymo procedūros ir priemonės, informavimo sistema, limitai, kurie yra apibrėžti Įmonės vidaus dokumentuose (Politikose, tvarkų aprašuose, Įmonės direktoriaus įsakymuose ir kituose Įmonės vidaus dokumentuose).

Visus Įmonės rizikų valdymo tvarkos aprašus, politikas ir limitų dydžius tvirtina Įmonės valdyba. Įmonė reguliariai peržiūri rizikų valdymo organizacinę schemą, kuri apima rizikų valdymo organizacinę struktūrą, rizikų valdymo, vertinimo ir kontrolės procesus, numato Įmonės darbuotojų atsakomybės sritis ir vidaus audito procedūras.

2016 m. sausio 1 d. įsigaliojo Europos Parlamento ir Tarybos Direktyva 2009/138/EB 2009 m. lapkričio 25 d. dėl draudimo ir perdraudimo veiklos pradėjimo ir jos vykdymo (Mokumas II) (toliau – Mokumas II direktyva), todėl Įmonė nuo šios dienos vertina rizikas ne tik pagal vidinius rizikų vertinimo metodus, bet taip pat pagal Mokumas II direktyvoje nurodytus. Įmonė įgyvendino procesus bei procedūras, kurios turi būti vykdomos vadovaujantis Mokumas II direktyvos nuostatomis. Priimant sprendimus Įmonė atsižvelgia taip pat į atskirų rizikų kapitalo reikalavimų ir bendrą Įmonės mokumo kapitalo reikalavimą, mokumo koeficiento pasikeitimus. Kitų reikšmingų rizikų valdymo procesų pakeitimų per 2016 m. neįvyko, Įmonė esant poreikiui ir rekomendacijoms tobulino atskirų rizikų valdymo metodus.

4.1. FINANSINĖS IR DRAUDIMO RIZIKOS VALDYMAS

Toliau apibūdintos svarbiausios Įmonės draudimo ir finansinės rizikos valdymo politikos:

DRAUDIMO RIZIKA

Draudimo rizika tai yra nuostolių rizika arba rizika, susijusi su nepalankiais draudimo įsipareigojimų vertės pokyčiais, kurių priežastis – netinkamos kainų nustatymo ir atidėjinių sudarymo prielaidos.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2016 M. GRUODŽIO 31 D.

Įmonė prisilima mirtingumo, sergamumo, išgyvenimo, mirtingumo bei traumų dėl nelaimingo atsitikimo, nutraukimų, išlaidų rizikas.

Mirtingumo, sergamumo, traumingumo rizikos kyla dėl optimistinių prielaidų apie būsimą mirtingumą, sergamumą bei traumingumą, naudotų draudimo įmokų skaičiavimuose, kurios sąlygotų, kad būsimos draudimo įmokos bus nepakankamos padengti būsimas išmokas mirties, ligos, traumos atveju. Mirtingumo, sergamumo rizikų didėjimui gali turėti įtakos epidemijos (AIDS, SARS), pandemijos, gyvenimo būdo pasikeitimas - valgymo, rūkymo, judėjimo įpročių pasikeitimas. Išgyvenimo rizika kyla dėl ilgesnės negu buvo planuota gyvenimo trukmės. Šį didėjimą lemia medicinos mokslo vystymas, gerinama sveikatos priežiūros sistema, augantis gyvenimo lygis. Traumingumo rizikos didėjimui gali turėti įtakos darbų saugos nesilaikymas darbo vietose, pasenusių technologijų naudojimas, didėjantis avaringumas.

Įmonė, vertindama mirtingumo, traumingumo rizikas, naudoja Lietuvos gyventojų mirtingumo, traumingumo duomenis. Vertindama sergamumo riziką, naudojami perdraudimo kompanijos, turinčios ilgametę analogiškos veiklos patirtį, pateiktomis sergamumo lentelėmis.

Įmonė prisilimtas draudimo rizikas valdo, vertindama apdraudžiamo asmens sveikatos būklę, gyvenimo įpročius, šeimos sveikatos būklės istoriją. Įmonėje yra nustatyta kelių lygių rizikos vertinimo sistema, priklausomai nuo prisilimamų rizikų dydžio. Šios sistemos tikslas užtikrinti, kad draudėjo mokama draudimo įmoka atitiktų apdraudžiamojo asmens sveikatos būklę.

Rizikos koncentracija, matuojama kaip prisiimtų rizikų draudimo sumų dydis:

Rizika	2016 (proc.)	2015 (proc.)
<i>Termino pabaiga</i>	4,8	5,6
<i>Mirtis</i>	29,7	29,4
<i>Liga</i>	10,9	10,8
<i>Mirtis dėl nelaimingo atsitikimo</i>	12,0	11,3
<i>Trauma</i>	42,6	42,9

Nuostolingumas pagal draudimo grupes:

	2016 m. (proc.)	2015 m. (proc.)
<i>Ne gyvybės draudimas</i>		
<i>Draudimas nuo nelaimingų atsitikimų</i>	-598,5	-236,4
	-598,5	-236,4
<i>Gyvybės draudimas</i>		
<i>Universalus gyvybės draudimas su kintančiu kapitalu</i>	14,4	10,7
<i>Gyvybės rizikos draudimas</i>	-24,6	402,1
<i>Gyvybės kaupiamasis draudimas</i>	10,9	8,1
<i>Pensijų draudimas</i>	8,4	17,8
<i>Pensijų anuitetų draudimas</i>	21,9	1,6
<i>Studijų draudimas</i>	50,6	106,3
	13,7	11,9
Bendras nuostolingumas	13,7	11,9

Nuostolingumas pagal draudimo grupes buvo apskaičiuotas padalinus draudimo grupės išmokų sąnaudų sumą iš uždirbtų įmokų.

FINANSINĖ RIZIKA

Įmonė patiria finansinę riziką dėl savo finansinio turto, finansinių įsipareigojimų ir draudimo įsipareigojimų. Pagrindinės Įmonės finansinės rizikos rūšys: rinkos rizika (kurios didžiausią dalį sudaro palūkanų normos rizika ir užsienio valiutų kursų rizika), kredito rizika, likvidumo rizika, turto ir įsipareigojimų nesuderinamumo rizika.

Be aukščiau nurodytų pagrindinių finansinių rizikų bei draudimo rizikų Įmonė yra identifikavusi kitas rizikas: koncentracijos riziką, nuosavybės vertybinių popierių kainų riziką, operacinę riziką, atitikties riziką, pinigų plovimo ir teroristų finansavimo riziką, strateginę riziką (apimančią reputacinę riziką).

Įmonė lėšas investuoja vadovaujantis Investavimo strategija, kuri nustato nuosavų lėšų ir lėšų, dengiančių techninius atidėjinius, investavimo principus ir apribojimus, su investavimu susijusias rizikas (palūkanų normos, turto ir įsipareigojimų nesuderinamumo, užsienio valiutų kursų, kredito, likvidumo ir kt.), jų kontrolę.

Įmonė rinkos rizikos sudedamąsias vertina atskirai vadovaudamasi Įmonės valdybos patvirtintais rizikų valdymo metodais. Įmonė taip pat naudoja standartinę mokumo kapitalo reikalavimo apskaičiavimo metodiką. Todėl vadovaujantis Mokumas II direktyva rinkos rizikos sudedamosios yra vertinamos: 1) atskirai, apskaičiuojant rizikų kapitalo reikalavimus, bei 2) bendrai, apskaičiuojant bendrą rinkos rizikos kapitalo reikalavimą, atsižvelgiant į rizikų tarpusavio koreliacijas, nurodytas Mokumas II direktyvoje.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2016 M. GRUODŽIO 31 D.

4.2. PALŪKANŲ NORMOS RIZIKA

Tai rizika patirti nuostolių dėl rinkos palūkanų normos svyravimų, kurie gali sumažinti skolos vertybinių popierių ir/ar padidinti techninių atidėjinių vertę, ši rizika anksčiau buvo identifikuojama kaip skolos vertybinių popierių kainų rizika. Siekdama mažinti šią riziką, Įmonė investuoja lėšas į likvidžius skolos vertybinius popierius, kurių emitentai turi tarptautinių kredito rizikos vertinimo institucijų suteiktus kredito rizikos vertinimus.

(1) Draudimo sutartys, kai investavimo rizika tenka Įmonei

Pagal draudimo sutartis, kai investavimo riziką prislėgia Įmonė, mokėtina draudimo išmoka sutarties pasibaigimo atveju yra fiksuota ir garantuojama sutarties pradžioje. Įmonės viena iš pagrindinių finansinės rizikos rūšių yra rizika, kad investicinės pajamos iš finansinio turto, dengiančio įsipareigojimus, gali būti nepakankama finansuoti garantuotą mokėtiną draudimo išmoką.

Įmonė palūkanų normos riziką valdo, nustatant limitus turto vertės galimam sumažėjimui (galimiems nuostoliams) dėl palūkanų normos rizikos. Iš istorinių kainų yra apskaičiuojama kiekvienos pozicijos galimas nuvertėjimas per ateinančią mėnesį.

Turto jautrumo analizė nerizikingai bazinei palūkanų normai padidėjus 100 b. p.:

Skolos vertybinių popierių vertė (EUR)	Pokytis (b.p.)	Pokytis, nuostolis (EUR)
12.655.572	100	-484.592

(2) Draudimo sutartys, kai investavimo rizika tenka draudėjui

Pagal draudimo sutartis, kai investavimo rizika tenka draudėjui, draudėjų sukauptas turtas yra dengiamas jų pasirinktu turto ir todėl tokioms sutartims nėra palūkanų normos rizikos.

- Užsienio valiutų kursų rizika

Ši rizika yra labiausiai būdinga Įmonės turimoms draudimo sutartims, kurių investavimo rizika tenka Įmonei. Siekdama mažinti šią riziką Įmonė derina prisiimtų turimo turto ir įsipareigojimų struktūrą pagal valiutas. Įmonė laikosi politikos derinti pinigų srautus kiekviena užsienio valiuta iš tikėtinų pardavimų ateityje su pirkimais bei kitomis išlaidomis. Šiuo metu Įmonė nenaudoja jokių išvestinių finansinių instrumentų užsienio valiutos kurso kitimo rizikos valdymui.

Gruodžio 31 d. Įmonės turto ir įsipareigojimų, susijusių su draudimo sutartimis, kurių investavimo rizika tenka Įmonei, koncentraciją pagal valiutas:

Valiuta	Turtas (EUR)	Įsipareigojimai (EUR)
EUR	6.582.996	6.571.073
USD	-	11.923
Iš viso	6.582.996	6.582.996

Nuosavų lėšų suma, kurios vertė gali svyruoti dėl valiutos kurso pasikeitimo yra nedidelė, atitinkamai poveikis būtų nedidelis:

Nuosavų lėšų suma, 2016.12.31	1 mėn. VaR (galimas pasikeitimas)(proc.)	Galimas nuvertėjimas (EUR)
168.396	10,77 %	18.136

4.3. TURTO IR ĮSIPAREIGOJIMŲ NESUDERINAMUMO RIZIKA

Tai rizika patirti nuostolių dėl turto ir įsipareigojimų, susijusių su draudimo sutartimis, kurių investavimo rizika tenka Įmonei, neatitikimo laiko (terminų), valiutos ir palūkanų normos atžvilgiu.

Įmonės turto ir įsipareigojimų nesuderinamumo rizika valdoma vertinant turto ir įsipareigojimų nesuderinamumą, valdant Įmonės turto ir įsipareigojimų srautus, sugrupuotus pagal terminus, valiutas, valdant jų jautrumą palūkanų normos svyravimams, nustatant leidžiamus neatitikimus ir juos kontroliuojant.

Ši rizika yra valdoma taikant tokius metodus:

1. likvidumo spragų (ilgesnio nei likvidumo rizikoje termino) stebėjimas ir kontrolė;
2. turto investicijų trukmei bei skirtumui, tarp įsipareigojimų trukmės ir turto investicijų trukmės, limitų nustatymas ir kontrolė;
3. atvirų valiutų pozicijų stebėjimas, valiutų suderinamumo taisyklių laikymasis ir kontrolė;

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2016 M. GRUODŽIO 31 D.

4. garantuojamų palūkanų normų ir faktinės turto investicijų gražos lyginamoji analizė, limito nustatymas ir kontrolė.

4.4. KREDITO RIZIKA

Kredito rizika – tai nuostolių arba nepalankių finansinės padėties pokyčių rizika dėl vertybinių popierių emitentų, sandorio šalių ir kitų subjektų mokumo būklės pokyčių ir įsipareigojimų nevykdymo.

Įmonė valdo šių subjektų kredito riziką: bankų, kurių sąskaitose laikomi Įmonės grynieji pinigai, ir (ar) su kuriais yra sudarytos terminuotų indėlių sutartys; perdraudikų, su kuriais sudaromos persidraudimo sutartys; depozitoriumų, kuriuose saugojami Įmonės vertybiniai popieriai; draudėjų, tarpininkų bei kitų subjektų, iš kurių yra gautinų sumų; emitentų, kurių vertybinių popierių vertė gali svyruoti dėl pasikeitusios kredito vertės skirtumo (angl. credit spread) ar jos nepastovumo nerizikingų palūkanų normų struktūros pagal terminą atžvilgiu.

Įmonėje taikomos procedūros, užtikrinančios, jog sandoris sudaromas tik su subjektu, kuris tenkina Įmonės nustatytus limitus, kurie yra nustatyti kiekvienam subjektui atskirai, pvz.: pakankamai aukštas kredito reitingas, kredito reitingo senumas, sektorius, šalis, ir pan.

Perdraudimas yra priemonė draudimo rizikai valdyti. Tačiau jis nepanaikina Įmonės, kaip pagrindinio draudiko, įsipareigojimų. Jei perdraudikas dėl tam tikrų priežasčių nesumoka išmokos pagal draudiminį įvykį, tokią išmoką apdraustajam privalo sumokėti Įmonė.

Perdraudiko kredito rizika yra valdoma pasirenkant tik aukštą finansinio pajėgumo reitingą turinčią perdraudimo kompaniją. Perdraudiko kredito pajėgumas taip pat vertinamas atsižvelgiant į jo finansinį stabilumą prieš sudarant sutartį su perdraudiku.

Tarptautinių reitingų agentūrų perdraudimo įmonei suteikti reitingai 2016 m. gruodžio 31 d.:

Perdraudimo įmonė	Standart & Poor reitingas	Moody's reitingas	Fitch reitingas
Scor Se	AA-	Aa3	AA-

Kredito rizika, susijusi su lėšomis bankuose, yra ribota, nes Įmonė atlieka operacijas su bankais, turinčiais pakankamai aukštus tarptautinių reitingavimo agentūrų (ar banko grupę) suteiktus kredito reitingus.

Tarptautinių reitingų agentūrų bankams suteikti reitingai 2016 m. gruodžio 31 d.:

Bankas	Standart & Poor reitingas	Moody's reitingas	Fitch reitingas
AB DNB bankas	A+	Aa2	-
AB Nordea bankas	AA-	Aa3	AA-
AB SEB bankas	A+	Aa3	AA-
AB SWEDBANK	AA-	Aa3	AA-
AB Šiaulių bankas	-	Ba1	-

Kredito rizika, susijusi su skolos vertybinių popierių emitentais, taip pat yra ribojama, Įmonė pasirenka tik tuos emitentus, kurie tenkina Įmonės nustatytus kriterijus dėl kredito reitingų bei jų senumo, pajamingumo, likvidumo, sektorių, šalių ir pan. Limitai yra peržiūrimi ne rečiau kaip kartą per 3 (trejus) metus.

Turtas, kuris dengia draudimo sutartis, kai investavimo rizika tenka draudėjui, investuojamas laikantis investavimo krypties politikose nurodytus kriterijus, todėl draudėjas pasirinkdamas konkrečias investavimo kryptis žino su kokia kredito rizika gali būti susidurta.

Įmonės nuosavos bei draudimo techninių atidėjinių, kai investavimo rizika tenka Įmonei, lėšos (skolos vertybiniai popieriai (įmonių obligacijos ir vyriausybių vertybiniai popieriai), indėliai, pinigai atsiskaitomosiose sąskaitose, tai yra visos lėšos, kurios nedengia draudimo techninių atidėjinių, kai investavimo rizika tenka draudėjui) suklasifikuotos pagal tarptautinių reitingų agentūrų suteiktus reitingus:

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2016 M. GRUODŽIO 31 D.

Reitingai (Standard & Poor's, Fitch ratings ir/arba Moody's Investors Service)	2016.12.31	2015.12.31
AAA ir/arba Aaa	-	-
Nuo AA- iki AA+ ir/arba nuo Aa3 iki Aa1	751.427	365.072
Nuo A- iki A+ ir/arba nuo A1 iki A3	1.873.475	2.758.663
Nuo BBB- iki BBB+ ir/arba nuo Baa3 iki Baa1	7.650.950	7.412.082
Nuo BB- iki BB+ ir/arba nuo Ba3 iki Ba1	3.628.210	1.575.092
Nuo B- iki B+ ir/arba nuo B3 iki B1	132.721	-
Iš viso:	14.036.782	12.110.909

Depozitoriumų rizika yra valdoma pasirenkant depozitoriumus, kuriems suteiktas pakankamai aukštas tarptautinių reitingavimo agentūrų kredito reitingas arba yra centriniai Europos Sąjungos šalių depozitoriumai ir bankai.

Lentelėje yra nurodyti depozitoriumai, kuriuose saugomos Įmonės investicijos, ir jų vidutinis kredito reitingas 2016 m. gruodžio 31 d., nustatytas pagal tarptautinių reitingavimo agentūrų kredito reitingus (Standard & Poor, Moody's Investors Service ir Fitch Ratings):

Depozitoriumas	Kredito reitingas
AB SEB bankas	2
Clearstream Banking Luxembourg	2
HSBC Trinkaus and Burkhardt AG	2
Raiffeisen Bank International AG	3
SEB Invest Luxembourg S. A.	2
State Street Bank Luxembourg	2

Įmonė kas ketvirtį, vadovaujantis Mokumas II direktyva vertina kredito riziką, kuri yra skirstoma į sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo riziką bei skirtumo riziką. Sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo rizika yra skaičiuojama pinigams, laikomoms sąskaitose, gautinoms sumoms iš perdraudikų, kitoms gautinoms sumoms bei perdraudimo turtui. Skirtumo rizika yra apskaičiuojama skolos vertybiniais popieriais bei terminuotiems indėliams.

Šių rizikų kapitalo reikalavimų dydžiai 2016 m. gruodžio 31 d.:

Rizika	Kapitalo reikalavimas, EUR
Sandorio šalies įsipareigojimų nevykdymo	138.260
Skirtumo	1.223.257

4.5. LIKVIDUMO RIZIKA

Tai rizika, kad Įmonė nesugebės laiku ir efektyviai (nepatiriant nepagrįstų išlaidų) realizuoti investicijų ir turto, kad įvykdytų savo finansinius įsipareigojimus suėjus terminui. Konservatyvus likvidumo rizikos valdymas numato investavimą tik į likvidų turtą. Įmonė valdo šią riziką nuolat stebėdama grynųjų pinigų kiekį, numatomus išmokėjimus, skaičiuodama likvidumo rodiklius, diversifikuojant Įmonės nuosavų ir techninius atidėjinius dengiančių lėšų investicijas. Įmonėje yra numatytos galimos priemonės likvidumo krizėms įveikti (tarp jų: terminuotų indėlių nutraukimas arba skolos vertybinių popierių pardavimas, paskolos gavimas iš Įmonės akcininko AB „Šiaulių bankas“, kitų bankų arba kitų kredito įstaigų). Įmonė ne rečiau kaip kartą per metus atliekant Įmonės bendrą testavimą nepalankiausiomis sąlygomis, atlieka likvidumo rizikos testavimą nepalankiausiomis sąlygomis pagal hipotetinius scenarijus, siekiant nustatyti ar Įmonė nesusidurs su likvidumo krizėmis esant nepalankioms sąlygoms, ir kokius nuostolius Įmonė patirtų jeigu pasitvirtintų blogiausias hipotetinis scenarijus.

Su investiciniais vienetais susietos veiklos atveju likvidumo rizika yra nedidelė, nes Įmonė moka išmokas klientams tik po to, kai parduodamos atitinkamų vienetų lėšos.

UAB „BONUM PUBLICUM“
ĮMONĖS KODAS 110081788, LAISVĖS PR. 3, VILNIUS

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGIUSIUS 2016 M. GRUODŽIO 31 D.

Laikotarpiai iki turto ir įsipareigojimų įvykdymo pabaigos 2016 m. gruodžio 31 d. buvo:

	Iki 1 mėn.	1-3 mėn.	3-6 mėn.	6-12 mėn.	1-3 m.	3-5 m.	5-10 m.	Daugiau kaip 10 metų	Neapibrėžti terminai	Iš viso
Nematerialusis turtas									111.702	111.702
Investicijos į nekilnojamąjį turtą										-
Investicijos į dukterines ir asocijuotas įmones										-
Kitos finansinės investicijos	3.376	159.708	94.898	363.878	3.748.875	3.928.921	4.961.099	-	-	13.260.755
Kitos gyvybės draudimo veiklos investicijos	344.198	147.220	98.856	538.477	1.205.460	1.097.312	5.093.468	10.407.132	-	18.932.123
Perdraudimo turtas	14	961	3.107	13.988	417	563	3.821	5.064	-	27.935
Gautinos sumos	-	13.718	-	-	-	-	-	-	12.365	26.083
Materialus turtas	-	-	-	-	-	-	-	-	86.214	86.214
Išankstinis apmokėjimas									24.028	24.028
P pinigai ir pinigų ekvivalentai	776.027									776.027
Sukauptos pajamos ir ateinančių laikotarpių sąnaudos	6.893								646.056	652.949
Iš viso turto	1.130.508	321.607	196.861	916.343	4.954.752	5.026.796	10.058.388	10.412.196	880.365	33.897.816

UAB „BONUM PUBLICUM“
ĮMONĖS KODAS 110081786, LAISVĖS PR. 3, VILNIUS

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGIUSIUS 2016 M. GRUODŽIO 31 D.

	iki 1 mėn.	1-3 mėn.	3-6 mėn.	6-12 mėn.	1-3 m.	3-5 m.	5-10 m.	Daugiau kaip 10 metų	Neapibrėžti terminai	Iš viso
Kapitalas ir rezervai									7.875.095	7.875.095
Finansavimas (dotacijos ir subsidijos)										-
Subordinuoti										-
Įsipareigojimai	287.814	74.764	32.730	313.486	689.163	458.727	1.423.524	3.196.216	106.571	6.582.995
Techniniai atidėjiniai										
Kiti gyvybės draudimo techniniai atidėjiniai	56.384	72.456	66.127	224.991	516.297	638.585	3.669.944	13.687.339	-	18.932.123
Kiti atidėjiniai	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Įsipareigojimai, susiję su draudimo veikla	2.439	-	-	-	-	-	-	-	78.042	80.481
Įsipareigojimai, susiję su persidraudimo veikla	-	12.097	-	-	-	-	-	-	-	12.097
Kiti įsipareigojimai	117.861	-	35.095	-	-	-	-	-	1.433	154.389
Sukauptos sąnaudos ir atelpančių laikotarpių pajamos	20.850	96.653	61.889	21.251	-	-	-	-	59.993	260.636
Iš viso įsipareigojimų	485.348	255.970	195.841	559.728	1.205.460	1.097.312	5.093.468	16.883.555	8.121.134	33.897.816
Likvidumo rizika	645.160	65.637	1.020	356.615	3.749.292	3.929.484	4.964.920	-6.471.359	-7.240.769	

UAB „BONUM PUBLICUM“
ĮMONĖS KODAS 110081788, LAISVĖS PR. 3, VILNIUS

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2016 M. GRUODŽIO 31 D.

Laikotarpiai iki turto ir įsipareigojimų įvykdymo pabaigos 2015 m. gruodžio 31 d. buvo:

	iki 1 mėn.	1-3 mėn.	3-6 mėn.	6-12 mėn.	1-3 m.	3-5 m.	5-10 m.	Daugiau kaip 10 metų	Neapibrėžti terminai	Iš viso
Nematerialusis turtas									38.975	38.975
Investicijos į nekilnojamąjį turtą										-
Investicijos į dukterines ir asocijuotas įmones										-
Kitos finansinės investicijos	6.894	609.239	217.437	403.150	3.313.120	3.872.816	3.334.357	-	-	11.757.013
Kitos gyvybės draudimo veiklos investicijos	208.920	100.688	138.505	365.699	1.118.332	1.031.207	4.081.346	9.748.339	-	16.793.036
Gautinos sumos	-	12.570							11.530	24.100
Materialusis turtas									55.785	55.785
Išankstinis apmokėjimas	353.897								23.111	23.111
Pinigai ir pinigų ekvivalentai										353.897
Sukauptos pajamos ir ateinančių laikotarpių sąnaudos	6.500								588.248	594.748
Iš viso turto	576.211	722.497	355.942	768.849	4.431.452	4.904.023	7.415.703	9.748.339	717.649	29.640.665

UAB „BONUM PUBLICUM“
ĮMONĖS KODAS 110081788, LAISVĖS PR. 3, VILNIUS

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UZ METUS, PASIBAIGIUSIUS 2016 M. GRUODŽIO 31 D.

	iki 1 mėn.	1-3 mėn.	3-6 mėn.	6-12 mėn.	1-3 m.	3-5 m.	5-10 m.	Daugiau kaip 10 metų	Neapibrėžti terminai	Iš viso
Kapitalas ir rezervai									5.750.599	5.750.599
Finansavimas (dotacijos ir subsidijos)										-
Subordinuoti įsipareigojimai										-
Techniniai atidėjiniai	177.520	29.503	94.038	196.898	596.941	552.869	1.214.229	3.714.059	136.118	6.712.175
Kiti gyvybės draudimo techniniai atidėjiniai	31.399	15.531	27.926	168.801	521.391	478.338	2.867.118	12.682.532	-	16.793.036
Kiti atidėjiniai	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Įsipareigojimai, susiję su draudimo veikla	13	-	-	-	-	-	-	-	105.860	105.873
Įsipareigojimai, susiję su persidraudimo veikla	-	9.635	-	-	-	-	-	-	-	9.635
Kiti įsipareigojimai	66.810	-	-	-	-	-	-	-	285	67.095
Suakauptos sąnaudos ir ateinančių laikotarpių pajamos	10.710	54.915	5.723	79.441	-	-	-	-	51.463	202.252
Iš viso įsipareigojimų:	286.452	109.584	127.687	445.140	1.118.332	1.031.207	4.081.347	16.396.591	6.044.325	29.640.665
Likvidumo rizika	289.759	612.913	228.255	323.709	3.313.120	3.872.816	3.334.356	-6.648.252	-5.326.676	

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2016 M. GRUODŽIO 31 D.

4.6. KAPITALO PAKANKAMUMO VALDYMAS

Įmonė nuolat turi užtikrinti, kad tinkamos nuosavos lėšos būtų didesnės už mokumo kapitalo reikalavimą, kas leistų įmonei padengti galimus nuostolius ir pagrįstai užtikrinti draudėjams ir naudos gavėjams, kad jiems mokėtinos sumos bus išmokėtos.

Mokumo kapitalo reikalavimas bei nuosavos lėšos yra apskaičiuojami kas ketvirtį. Šie dydžiai yra nuolat stebimi ir esant požymiams, kad jų dydžiai gali pasikeisti, daromi apskaičiavimai, siekiant nustatyti koks yra galimas šių dydžių pokytis ir ar jis yra reikšmingas.

Įmonė yra nustačiusi „rizikos apetito“, lygį, kurį Įmonė laiko priimtina, t.y. kiek kartų nuosavos lėšos turi būti didesnės už mokumo kapitalo reikalavimą ir minimalų kapitalo reikalavimą. Tokiu būdu yra užtikrinama, kad nuosavos lėšos lyginant su mokumo bei minimaliu kapitalo reikalavimu visuomet būtų didesnės, negu tai kiek yra reikalaujama pagal Mokumas II direktyvą.

Įmonės nuosavų lėšų palyginimas su mokumo kapitalo reikalavimu bei bendras Įmonės mokumo koeficientas:

	2016.12.31	2015.12.31
Tinkamos nuosavos lėšos (EUR)	8.023.470	8.148.694
Mokumo kapitalo reikalavimas (EUR)	5.138.108	4.560.821
Mokumo koeficientas (kartai)	1,56	1,79

Turimos nuosavos lėšos bei mokumo kapitalo reikalavimas 2015 m. gruodžio 31 d. buvo apskaičiuoti pagal ankstesnius teisinius reikalavimus, o nuo 2016 m. sausio 1 d. pagal naujus („Mokumo II“) reikalavimus. Aukščiau pateiktoje lentelėje palyginimui tiek 2016 m. pabaigai, tiek 2015 m. pabaigai yra nurodyti skaičiai, apskaičiuoti pagal naujus „Mokumas II“ reikalavimus.

Įmonė kas metus rengia savo rizikos ir mokumo vertinimą, atsižvelgiant į Įmonės pobūdį, mastą ir sudėtingumą, 3 (trims) metams į priekį, tokiu būdu yra užtikrinama, kad Įmonė užtikrins nuosavų lėšų atitikimą mokumo kapitalo reikalavimui ir minimaliam kapitalo reikalavimui 3 (trejus) ateinančius metus bei bus užtikrinta nuolatinė atitiktis techninių atidėjinių reikalavimams.

Įmonė kas ketvirtį stebi savo rizikos ir mokumo vertinimo metu nustatytus rizikos lygius, prognozuotus rizikų kapitalo reikalavimų dydžius bei bendrą Įmonės mokumą, lygina juos su faktiniais skaičiais. Palyginimo metu nustatoma, ar bendras Įmonės rizikos lygis bei atskirų rizikų lygiai nepasikeitė ir ar jie yra priimtini.

4.7. TIKROSIOJS VERTĖS NUSTATYMAS

Balanso sudarymo dieną tikroji skolos vertybinių popierių vertė nustatoma pagal paskutinės dienos reguliarių kotiruotųjų viešai skelbiamas vertinamų skolos vertybinių popierių uždarymo kainas Bloomberg informacinėje sistemoje, o jų nesant - tų vertybinių popierių reguliarių kotiruotųjų pirkimo kainas.

Gruodžio 31 d. finansinį turtą, vertinamą tikrąja verte, per pelną ar nuostolius pagal valiutas sudarė:

	2016.12.31	2015.12.31	2015.01.01
EUR	24.744.548	21.238.416	19.058.602
USD	6.579.346	6.970.787	5.772.772
AUD		181.084	161.581
	31.323.894	28.390.287	24.992.955

Finansiniai instrumentai finansinės būklės ataskaitoje pateikiami tikrąja verte

Žemiau pateiktoje lentelėje pateikiama finansinių instrumentų, kurie finansinės būklės ataskaitoje pateikiami tikrąja verte, analizė, grupuojant finansinius instrumentus į lygius nuo 1-ojo iki 3-ojo priklausomai nuo to, kiek tiksliai gali būti nustatyta jų tikroji vertė:

- 1 lygis - tikroji vertė nustatoma pagal aktyviose finansų rinkose kotiruojamų identiškų vertybinių popierių rinkos kainas;
- 2 lygis - tikroji vertė nustatoma naudojant kitus nei kotiruojamos rinkos kainos, įtrauktos į 1-ąjį lygį, prieinamus šaltinius, leidžiančius nustatyti vertę tiesiogiai (t.y. kainos) arba netiesiogiai (t.y. išvesti iš kainų).
- 3 lygis - tikroji vertė nustatoma taikant vertinimo metodus, nepagrįstus rinkos duomenimis.

UAB „BONUM PUBLICUM“
ĮMONĖS KODAS 110081788, LAISVĖS PR. 3, VILNIUS

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2016 M. GRUODŽIO 31 D.

Grupė	2016.12.31			
	1 lygis	2 lygis	3 lygis	Iš viso
Finansinis turtas, vertinamas tikraja verte per pelną arba nuostolius	31.323.894	-	-	31.323.894

Grupė	2015.12.31			
	1 lygis	2 lygis	3 lygis	Iš viso
Finansinis turtas, vertinamas tikraja verte per pelną arba nuostolius	28.390.287	-	-	28.390.287

Grupė	2015.01.01			
	1 lygis	2 lygis	3 lygis	Iš viso
Finansinis turtas, vertinamas tikraja verte per pelną arba nuostolius	24.992.955	-	-	24.992.955

Įvertintą tikrąją vertę Įmonė nustatė naudodamasi rinkos duomenimis. Tačiau rinkos duomenų interpretavimas ir tikrosios vertės įvertinimas yra subjektyvus sprendimas. Todėl čia pateikti įvertinimai nebūtinai parodo sumas, kurias Įmonė galėtų gauti dabartinėje rinkoje. Naudojant skirtingas rinkos prielaidas, įvertinta tikroji vertė gali reikšmingai skirtis.

Čia pateikti tikrosios vertės įvertinimai yra pagrįsti tinkama Įmonei 2016 m. ir 2015 m. gruodžio 31 d. prieinama informacija. Nors Įmonei nėra žinomi faktoriai, galintys ženkliai daryti įtaką įvertintoms tikrosios vertės sumoms, šios sumos nebuvo visapusiškai įvertintos finansinėse ataskaitose po nurodytų datų, tokiu būdu dabartiniai tikrosios vertės įvertinimai gali reikšmingai skirtis nuo čia pateiktų sumų.

5. ILGALAIKIS MATERIALUSIS TURTA

	Transporto priemonės	Biuro įranga	Iš viso
2015 m. sausio 1 d.			
Įsigijimo savikaina	157.309	139.560	296.869
Sukauptas nusidėvėjimas	-122.092	-111.332	-233.424
Likutinė vertė	35.217	28.228	63.445
2015 m. gruodžio 31 d. pasibaigę metai			
Likutinė vertė laikotarpio pradžioje	35.217	28.228	63.445
Įsigytas turtas		7.504	7.504
Perleistas, nurašytas turtas	-17.377	-10.961	-28.338
Apskaičiuotas nusidėvėjimas (21 pastaba)	-7.409	-9.743	-17.152
Perleisto, nurašyto turto nusidėvėjimas	15.639	9.885	25.524
Likutinė vertė laikotarpio pabaigoje	26.070	24.913	50.983
2016 m. sausio 1 d.			
Įsigijimo savikaina	139.932	136.103	276.035
Sukauptas nusidėvėjimas	-113.862	-111.190	-225.052
Likutinė vertė	26.070	24.913	50.983
2016 m. gruodžio 31 d. pasibaigę metai			
Likutinė vertė laikotarpio pradžioje	26.070	24.913	50.983
Įsigytas turtas	50.454	2.977	53.431
Perleistas, nurašytas turtas	-28.262	-11.262	-39.524
Apskaičiuotas nusidėvėjimas (21 pastaba)	-13.085	-6.399	-19.484
Perleisto, nurašyto turto nusidėvėjimas	25.435	10.225	35.660
Likutinė vertė laikotarpio pabaigoje	60.612	20.454	81.066
2016 m. gruodžio 31 d.			
Įsigijimo savikaina	162.124	127.818	289.942
Sukaupta amortizacija	-101.512	-107.364	-208.876
Likutinė vertė	60.612	20.454	81.066

Nusidėvėjimo sąnaudos yra apskaitytos „rinkodaros ir administracinių sąnaudų“ straipsnyje (21 pastaba).

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2016 M. GRUODŽIO 31 D.

6. NEMATERIALUS TURTAS IR ATIDĖTOSIOS ĮSIGIJIMO SĄNAUDOS

	Programinė įranga	Atidėtos įsigijimo sąnaudos	Iš viso
2015 m. sausio 1 d.			
Įsigijimo savikaina	164.337	484.772	649.109
Sukaupta amortizacija	-133.391	-	-133.391
Likutinė vertė	30.946	484.772	515.718
2015 m. gruodžio 31 d. pasibaigę metai			
Likutinė vertė laikotarpio pradžioje	30.946	484.772	515.718
Įsigytas turtas	27.422	-	27.422
Apskaičiuota amortizacija (21 pastaba)	-19.394	101.275	81.881
Perrašymai iš vieno straipsnio į kitą	1	-	1
Likutinė vertė laikotarpio pabaigoje	38.975	586.047	625.022
2016 m. sausio 1 d.			
Įsigijimo savikaina	191.759	586.047	777.806
Sukaupta amortizacija	-152.784	-	-152.784
Likutinė vertė	38.975	586.047	625.022
2016 m. gruodžio 31 d. pasibaigę metai			
Likutinė vertė laikotarpio pradžioje	38.975	586.047	625.022
Įsigytas turtas	100.184	-	100.184
Nurašytas turtas	-55.702	-	-55.702
Apskaičiuota amortizacija (21 pastaba)	-27.457	57.323	29.866
Amortizacijos nurašymas	55.702	-	55.702
Likutinė vertė laikotarpio pabaigoje	111.702	643.370	755.072
2016 m. gruodžio 31 d.			
Įsigijimo savikaina	236.241	643.370	879.611
Sukaupta amortizacija	-124.539	-	-124.539
Likutinė vertė	111.702	643.370	755.072

Atidėtosios įsigijimo sąnaudos lentelėje yra atvaizduojamos likutine (balansine) verte, nes Įmonės apskaitos programoje duomenys tvarkomi likutinės vertės principu.

Amortizacijos sąnaudos yra apskaitytos „rinkodaros ir administracinių sąnaudų“ straipsnyje.

7. PERDRAUDIMO TURTAS

	2016.12.31	2015.12.31	2015.01.01
Perdraudimo turtas	27.935	25.985	24.078
Iš viso	27.935	25.985	31.624

Perdraudimui tenkanti draudimo įsipareigojimų dalis apima obligatorinę ir fakultatyvinę sutartį su SCOR Global life SE.

Visas perdraudimo turtas priskiriamas trumpalaikiam turtui.

2016 ir 2015 m. iš perdraudikų gautinos sumos, susijusios su Bendrovei mokėtiniais komisiniais mokesčiais apskaitytos paskolų ir gautinų sumų, įskaitant draudimo veiklos gautinas sumas, straipsnyje (9 pastaba).

8. FINANSINIS TURTAS

Finansinio turto priskyrimas finansinių priemonių klasėms pateiktas lentelėje žemiau:

	2016.12.31	2015.12.31	2015.01.01
Finansinis turtas, vertinamas tikrąja verte per pelną (nuostolius)	31.323.894	28.390.287	24.992.955
Finansinis turtas, laikomas iki išpirkimo termino*	-	-	297.005
Paskolos ir gautinos sumos (9 pastaba)	664.873	86.215	427.517
31.988.767	28.476.502	25.717.477	

*2015 m. buvo gauta informacija, kad Banka Srpske susidūrė su mokėjimo problemomis, kurioms spręsti priežiūrinė institucija paskyrė laikinąjį administratorių, kuris perėmė banko valdymą. Atsižvelgiant į tai, Įmonė

UAB „BONUM PUBLICUM“
ĮMONĖS KODAS 110081788, LAISVĖS PR. 3, VILNIUS

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2016 M. GRUODŽIO 31 D.

suformavo turimoms šio banko obligacijoms 100 proc. nominalios obligacijų vertės atidėjinius. Įmonė 2016 m. nepakeitė suformuoto atidėjinio dydžio, kuris sudaro 1.022.385 EUR.

Finansinis turtas, vertinamas tikraja verte per pelną ar nuostolius:

	2016.12.31	2015.12.31	2015.01.01
- Prekybiniai vertybiniai popieriai, įtraukti į vertybinių popierių biržų sąrašus			
vyriausybių obligacijos	8.958.260	7.963.252	7.125.189
įmonių obligacijos	5.168.240	5.378.800	4.650.679
nuosavybės vertybiniai popieriai	17.197.394	15.048.235	13.217.087
Iš viso finansinio turto, vertinamo tikraja verte per pelną ar nuostolius:	31.323.894	28.390.287	24.992.955

Visi skolos vertybiniai popieriai yra fiksuotų palūkanų normų priemonės.

Per metus pasibaigusius 2016 m. gruodžio 31 d. finansinio turto, vertinamo tikraja verte per pelną ar nuostolius (išskyrus paskolas ir gautinas sumas, įskaitant draudimo veiklos gautinas sumas, žr. 9 pastabą), judėjimą sudarė:

	Vyriausybių obligacijos	Įmonių obligacijos	Nuosavybės vertybiniai popieriai	Iš viso
Įsigijimo vertė				
2015 m. sausio 1 d.	6.738.193	5.485.223	11.062.167	23.285.583
įsigijimai	2.470.161	1.593.185	1.396.350	5.459.696
parduotas, perleistas ir išpirktas turtas	-1.590.308	-663.409	-410.459	-2.664.176
nurašytas turtas	-	-	-	-
valiutos kurso pasikeitimo įtaka	44.702	16.253	480.297	541.252
perrašymai iš vieno straipsnio į kitą	-	-	-	-
2015 m. gruodžio 31 d.	7.662.748	6.431.252	12.528.355	26.622.355
Perkainojimas ir vertės sumažėjimas				
2015 m. sausio 31 d.	386.995	-537.539	2.154.921	2.004.377
vertės padidėjimas	519.092	618.223	3.201.686	4.339.001
vertės sumažėjimas	-619.079	-882.060	-2.613.745	-4.114.884
parduotas, perleistas ir išpirktas turtas	13.496	-251.076	-222.982	-460.562
perrašymai iš vieno straipsnio į kitą	-	-	-	-
2015 m. gruodžio 31 d.	300.504	-1.052.452	2.519.880	1.767.932
Įsigijimo vertė				
2015 m. gruodžio 31 d.	7.662.748	6.431.252	12.528.355	26.622.355
įsigijimai	4.968.804	678.000	3.335.816	8.982.620
parduotas, perleistas ir išpirktas turtas	-4.366.328	-1.155.226	-2.299.417	-7.820.971
nurašytas turtas	-	-	-	-
valiutos kurso pasikeitimo įtaka	3.495	-12.592	220.021	210.924
perrašymai iš vieno straipsnio į kitą	-	-	-	-
2016 m. gruodžio 31 d.	8.268.719	5.941.434	13.784.775	27.994.928
Perkainojimas ir vertės sumažėjimas				
2015 m. gruodžio 31 d.	300.504	-1.052.452	2.519.880	1.767.932
vertės padidėjimas	1.234.315	634.776	2.813.351	4.682.442
vertės sumažėjimas	-736.109	-417.505	-1.547.134	-2.700.748
parduotas, perleistas ir išpirktas turtas	-109.169	61.987	-373.478	-420.660
perrašymai iš vieno straipsnio į kitą	-	-	-	-
2016 m. gruodžio 31 d.	689.541	-773.194	3.412.619	3.328.966
Likutinė vertė				
2015 m. sausio 1 d.	7.125.188	4.947.684	13.217.088	25.289.960
2015 m. gruodžio 31 d.	7.963.252	5.378.800	15.048.235	28.390.287
2016 m. gruodžio 31 d.	8.958.260	5.168.240	17.197.394	31.323.894

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2016 M. GRUODŽIO 31 D.

9. PASKOLOS IR GAUTINOS SUMOS, ĮSKAITANT DRAUDIMO VEIKLOS GAUTINAS SUMAS

	2016.12.31	2015.12.31	2015.01.01
Draudimo gautinos sumos			
iš draudėjų	5.873	3.533	5277
iš tarpininkų	26.623	24.571	37665
abejotinos gautinos sumos iš tarpininkų	-20.134	-19.840	-28869
iš perdraudikų	13.718	12.570	
Kitos gautinos sumos			
terminuoti indėliai	605.183	30.303	400503
išankstinis mokėjimas	24.028	23.111	1625
sukauptos pajamos ir ateinančių laikotarpių sąnaudos	9.579	8.701	8111
kitos sumos	3	3.266	3205
Iš viso	664.873	86.215	427.517

2016m. vidutinė palūkanų norma taikyta terminuotiems indėliams buvo 0,63% (2015 m. – 1.1%). Kitoms gautinoms sumoms palūkanų normos netaikomos.

Įmonė iš tarpininkų gautinoms sumoms apskaičiavo vertės sumažėjimą (skolos pradelsimas sudaro virš 180 dienų), kurį apskaitė „rinkodaros ir administracinių sąnaudų“ straipsnyje. Nominali iš tarpininkų gautinų sumų vertė 2016 m. gruodžio 31 d. sudaro 26.623 EUR (2015 m. gruodžio 31 d. – 24.571 EUR).

Per 2016 m. ir 2015 metus įmonė pripažino 0 Eur vertės sumažėjimo nuostolių kitoms gautinoms sumoms.

Gautinos sumos nėra įkeistos turtu. Pradelstos, bet nenuvertėjusios draudimo gautinos sumos yra nereikšmingos, todėl jos nėra atskleidžiamos toliau.

10. PINIGAI IR PINIGŲ EKVIVALENTAI

Pinigus ir pinigų ekvivalentus sudarė:

	2016.12.31	2015.12.31	2015.01.01
Pinigai bankų sąskaitose	1.039.828	483.356	404.955
Iš viso	1.039.828	483.356	404.955

2016 m. ir 2015 m. lėšų banko sąskaitose palūkanų norma buvo apie 0 procentų.

11. ĮSTATINIS KAPITALAS

2016 m. ir 2015 m. Įmonės akcininkas (vadovaujanti ir patronuojanti įmonė) buvo AB Šiaulių bankas“ (įmonės kodas – 112025254, adresas – Tilžės g. 149. Šiauliai).

	Išleistų akcijų skaičius	Paprastosios akcijos	Iš viso
2016.12.31	14.010	4.057.576	4.057.576
2015.12.31	14.010	4.057.576	4.057.576
2015.01.01	14.010	4.057.576	4.057.576
Iš viso	14.010	14.010	14.010

Paprastosios akcijos

Pagal galiojantį Draudimo įstatymą draudimo įmonės minimalus įstatinis kapitalas turi būti ne mažesnis kaip 1.000.000 EUR. Įregistruotą akcinį kapitalą 2016 m. ir 2015 m. gruodžio 31 d. sudarė 14.010 paprastųjų akcijų, kurių kiekvienos nominali vertė 289.62 EUR. Visos išleistos akcijos yra visiškai apmokėtos. Yra viena paprastųjų akcijų kategorija. Visos išleistos akcijos suteikia vienodas balsavimo teises.

Privalomasis rezervas

Įstatymo numatytas privalomasis rezervas sudaromas pagal Lietuvos Respublikos Akcinių bendrovių įstatymą, 5 proc. metiniai pervedimai nuo grynojo pelno atliekami tol, kol rezervas pasiekia 10 proc. įstatinio kapitalo. Šis rezervas yra nepaskirstytinas ir naudojamas tik nuostolių mažinimui.

2016 m. gruodžio 31 d. privalomasis rezervas sudaro 279.953 EUR, per 2016m. į rezervą metinių pervedimų nebuvo (2015 m. pervesta 42.677 EUR).

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2016 M. GRUODŽIO 31 D.

12. DRAUDIMO ĮSIPAREIGOJIMAI IR PERDRAUDIMO TURTAS

	2016.12.31	2015.12.31	2015.01.01
Bendra vertė			
Trumpalaikės draudimo sutartys:			
Numatomų išmokėjimų atidėjinyje pagal praneštus, bet neapmokėtus įvykius	-	-	290
Numatomų išmokėjimų atidėjinyje pagal įvykius, bet nepraneštus įvykius	-	219	2.600
Neuždirbtų įmokų atidėjinyje	314	36	694
Ilgalaikės draudimo sutartys:			
Numatomų išmokėjimų atidėjinyje pagal praneštus, bet neapmokėtus įvykius	88.183	55.621	79.952
Numatomų išmokėjimų atidėjinyje pagal įvykius, bet nepraneštus įvykius	106.545	135.885	259.401
Perkeltų įmokų techninis atidėjinyje	15.110	13.707	19.042
Gyvybės draudimo matematinis atidėjinyje	6.372.843	6.532.692	4.743.479
Gyvybės draudimo, kai investavimo rizika tenka draudėjui, atidėjinyje	18.932.123	16.793.036	14.871.091
Iš viso bendra draudimo įsipareigojimų vertė	25.515.118	23.531.196	19.976.549
Iš perdraudikų atgautina suma			
Trumpalaikės draudimo sutartys:			
Numatomų išmokėjimų techninis atidėjinyje pagal praneštus, bet neapmokėtus įvykius	-	-	-
Numatomų išmokėjimų techninis atidėjinyje pagal įvykius, bet nepraneštus įvykius	-	-	-
Perkeltų įmokų techninis atidėjinyje	-	-	26
Ilgalaikės draudimo sutartys:			
Numatomų išmokėjimų techninis atidėjinyje pagal praneštus, bet neapmokėtus įvykius	-	-	7.520
Numatomų išmokėjimų techninis atidėjinyje pagal įvykius, bet nepraneštus įvykius	-	-	-
Perkeltų įmokų techninis atidėjinyje	18.024	15.609	14.581
Gyvybės draudimo matematinis techninis atidėjinyje	9.911	10.376	9.497
Gyvybės draudimo, kai investavimo rizika tenka draudėjui, atidėjinyje	-	-	-
Iš viso perdraudimui tenkanti gautina suma	27.935	25.985	31.624
Grynoji vertė			
Trumpalaikės draudimo sutartys:			
Numatomų išmokėjimų techninis atidėjinyje pagal praneštus, bet neapmokėtus įvykius	-	-	290
Numatomų išmokėjimų techninis atidėjinyje pagal įvykius, bet nepraneštus įvykius	-	219	2.600
Perkeltų įmokų techninis atidėjinyje	314	36	668
Ilgalaikės draudimo sutartys:			
Numatomų išmokėjimų techninis atidėjinyje pagal praneštus, bet neapmokėtus įvykius	88.183	55.621	72.432
Numatomų išmokėjimų techninis atidėjinyje pagal įvykius, bet nepraneštus įvykius	106.545	135.885	259.401
Perkeltų įmokų techninis atidėjinyje	-2.914	-1.902	4.461
Gyvybės draudimo matematinis techninis atidėjinyje	6.362.932	6.522.316	4.733.982
Gyvybės draudimo, kai investavimo rizika tenka draudėjui, atidėjinyje	18.932.123	16.793.036	14.871.091
Iš viso grynoji draudimo įsipareigojimų vertė	25.487.183	23.505.211	19.944.925

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2016 M. GRUODŽIO 31 D.

b) Perkeltų įmokų techninis atidėjiny

	2016		
	Bendra vertė	Perdraudikų dalis	Grynoji vertė
Metų pradžioje	13.743	15.609	-1.866
Padidėjimas per metus	2.527	4.168	-1.641
Sumažėjimas per metus	-846	-1.753	907
Iš viso metų pabaigoje	15.424	18.024	-2.600

	2015		
	Bendra vertė	Perdraudikų dalis	Grynoji vertė
Metų pradžioje	19.736	14.607	5.129
Padidėjimas per metus	167	2.319	-2.152
Sumažėjimas per metus	-6.160	-1.317	-4.843
Iš viso metų pabaigoje	13.743	15.609	-1.866

c) Gyvybės draudimo matematinis techninis atidėjiny

	2016		
	Bendra vertė	Perdraudikų dalis	Grynoji vertė
Metų pradžioje	6.532.693	10.376	6.522.317
Uždirbtos įmokos	1.527.556	2.351	1.525.205
Įsipareigojimai, panaikinti atlikus mokėjimus mirties ar kitų nutraukimų atveju per metus	-461.459	0	-461.459
Kiti pokyčiai per laikotarpį, pripažinti draudimo įsipareigojimų pasikeitimu	-1.225.947	-2.816	-1.223.131
Iš viso metų pabaigoje	6.372.843	9.911	6.362.932

	2015		
	Bendra vertė	Perdraudikų dalis	Grynoji vertė
Metų pradžioje	4.743.479	9.497	4.733.982
Uždirbtos įmokos	1.479.257	1.946	1.477.311
Įsipareigojimai, panaikinti atlikus mokėjimus mirties ar kitų nutraukimų atveju per metus	-407.057	0	-407.057
Kiti pokyčiai per laikotarpį, pripažinti draudimo įsipareigojimų pasikeitimu	717.014	-1.067	718.081
Iš viso metų pabaigoje	6.532.693	10.376	6.522.317

d) Gyvybės draudimo, kai investavimo rizika tenka draudėjai, techninis atidėjiny

	2016	2015
gruodžio 31 d.		
Metų pradžioje	16.793.036	14.871.091
Uždirbtos įmokos	3.749.988	3.747.418
Išmokos dėl mirties, draudimo sutarties termino pabaigos	-1.402.857	-1.292.876
Investicinės pajamos	1.481.458	1.128.217
Atskaityti mokesčiai	-1.689.502	-1.660.814
Iš viso metų pabaigoje	18.932.123	16.793.036

UAB „BONUM PUBLICUM“
ĮMONĖS KODAS 110081788, LAISVĖS PR. 3, VILNIUS

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2016 M. GRUODŽIO 31 D.

DRAUDIMO IŠMOKŲ VYSTYMOŠI LENTELĖ

Draudimo išmokų vystymasis parodo Įmonės gebėjimą prognozuoti bendrą išmokų vertę.

UAB „BONUM PUBLICUM“
ĮMONĖS KODAS 110081788, LAISVĖS PR. 3, VILNIUS

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGIUSIUS 2016 M. GRUODŽIO 31 D.

Įmonės dešimties metų draudimo išmokų vystymasis 2016 m. gruodžio 31 d.:

Draudimo išmokos (EUR)

Datai	<=2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Iš viso
<=2007	483.447										
2008	74.537	495.065									
2009	8.318	102.514	717.716								
2010	3.071	13.364	105.348	1.038.017							
2011	1.216	7.504	1.508	122.185	1.270.662						
2012	1.216	4.518	463	6.791	114.131	1.864.014					
2013	3.017	4.286	885	1.342	10.739	132.441	1.954.845				
2014	1.260	721	0	2.500	3.227	5.603	148.567	2.145.852			
2015	0	0	0	2.050	865	1.532	1.401	116.834	2.006.671		
2016	0	0	0	0	145	1.230	87	10.685	111.034	2.182.886	2.306.066

Numatomų išmokėjimų atidėjiny (EUR)

Datai	<=2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Iš viso
<=2007	301.583										
2008	2.250	113.409									
2009	2.250	1.484	163.452								
2010	2.250	1.484	2.986	189.417							
2011	2.250	2.140	9.431	22.380	185.854						
2012	2.221	847	1.438	4.614	50.695	261.712					
2013	592	1.278	88	4.704	2.823	28.651	289.824				
2014	592	557	88	3.314	2.780	35.958	43.129	255.826			
2015	592	557	88	1.264	2.029	1.595	990	14.075	161.247		
2016	534	557	88	1.264	465	365	990	4.082	3.747	182.637	194.728

UAB "BONUM PUBLICUM"
 ĮMONĖS KODAS 110081788, LAISVĖS PR. 3, VILNIUS

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGIUSIUS 2016 M. GRUODŽIO 31 D.

Bendras įsipareigojimas (EUR)

Datai	<=2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Iš viso
<=2007	785.031										
2008	560.234	608.474									
2009	568.553	599.063	881.168								
2010	571.623	612.427	826.050	1.227.433							
2011	572.840	620.587	834.003	1.182.582	1.456.516						
2012	574.027	623.812	826.474	1.171.608	1.435.489	2.125.726					
2013	575.415	628.530	826.008	1.173.039	1.398.357	2.025.106	2.244.669				
2014	576.675	628.530	826.008	1.174.149	1.401.540	2.038.016	2.146.541	2.401.678			
2015	576.675	628.530	826.008	1.174.149	1.401.653	2.005.186	2.105.803	2.276.761	2.167.918		
2016	576.617	628.530	826.008	1.174.149	1.400.234	2.005.186	2.105.890	2.277.452	2.121.451	2.365.523	
Vystymosi rezultatas	208.414	-20.055	55.159	53.284	56.282	120.540	138.779	124.226	46.466	46.466	783.096
2015 m. ir 2016 m. pokytis	58	0	0	0	1.419	0	-87	-692	46.466	47.165	

UAB „BONUM PUBLICUM“
ĮMONĖS KODAS 110081788, LAISVĖS PR. 3, VILNIUS

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGIUSIUS 2016 M. GRUODŽIO 31 D.

Įmonės dešimties metų draudimo išmokų vystymasis, atskaičius perdraudikų dalį, 2016 m. gruodžio 31 d.

Draudimo išmokos, atskaičius perdraudikų dalį (EUR)											
Datai	<=2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Iš viso
<=2007	822.357										
2008	65.486	487.825									
2009	8.318	101.066	714.820								
2010	3.071	13.364	105.348	1.038.017							
2011	1.216	7.504	1.508	120.737	1.268.903						
2012	1.216	4.518	463	6.791	114.131	1.856.774					
2013	3.017	4.286	885	1.342	10.739	125.201	1.954.845				
2014	1.260	721	0	2.500	3.227	5.603	148.567	2.145.852			
2015	0	0	0	2.050	865	1.532	1.401	109.313	2.006.671		
2016	0	0	0	0	145	1.230	87	10.685	111.034	2.182.886	2.306.066
Numatomų išmokėjimų atidėjiny, atskaičius perdraudikų dalį (EUR)											
Datai	<=2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	Iš viso
<=2007	292.532										
2008	2.250	111.961									
2009	2.250	1.484	163.452								
2010	2.250	1.484	2.986	189.417							
2011	2.250	2.140	9.431	22.380	178.613						
2012	2.221	847	1.438	4.614	50.695	261.712					
2013	592	1.278	88	4.704	2.823	28.651	289.824				
2014	592	557	88	3.314	2.780	35.958	43.129	248.305			
2015	592	557	88	1.264	2.029	1.595	990	14.075	161.247		
2016	534	557	88	1.264	465	365	990	4.082	3.747	182.637	194.728

UAB „BONUM PUBLICUM“
ĮMONĖS KODAS 110081788, LAISVĖS PR. 3, VILNIUS

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2016 M. GRUODŽIO 31 D.

Datai	<=2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015	2016	IŠ VIŠO
<=2007	1.114.890										
2008		890.094	599.786								
2009		898.412	590.375	878.271							
2010		901.483	603.738	823.154	1.227.433						
2011		902.699	611.898	831.107	1.181.134	1.447.516					
2012		903.886	615.123	823.578	1.170.160	1.433.730	2.118.486				
2013		905.274	619.841	823.112	1.171.591	1.396.597	2.010.625	2.244.669			
2014		906.534	619.841	823.112	1.172.701	2.023.535	2.146.541	2.394.158			
2015		906.534	619.841	823.112	1.172.701	1.990.705	2.105.803	2.269.240	2.167.918		
2016		906.476	619.841	823.112	1.172.701	1.990.705	2.105.890	2.269.932	2.121.451	2.365.523	
Vystymosi rezultatas, atskaičius pendraudikų dalį	208.414	-20.055	55.159	54.732	49.042	127.781	138.779	124.226	46.466	46.466	784.544
2015 m. ir 2016 m. pokytis	58	0	0	0	1.419	0	-87	-692	46.466	47.165	

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2016 M. GRUODŽIO 31 D.

13. PREKYBOS IR KITOS MOKĖTINOS SUMOS

	2016.12.31	2015.12.31	2015.01.01
Sukauptos sąnaudos	260.636	205.706	180.918
Draudėjai	78.042	105.860	91.580
Susijusioms šalims mokėtinos sumos	74.048	13.615	18.347
Socialinio draudimo įmokos ir kiti mokėtini mokesčiai	22.981	18.723	18.540
Prekybos mokėtinos sumos	22.265	31.303	2.571
Perdraudikai	12.097	9.635	9.279
Tarpininkai	2.439	13	-
Iš viso	472.508	384.855	321.235

14. ATIDĖTASIS PELNO MOKESTIS

	2016.12.31	2015.12.31	2015.01.01
Atidėtojo pelno mokesčio turtas, kuris bus atgautas daugiau kaip po 12 mėn.	-	-	-
Atidėtojo pelno mokesčio turtas, kuris bus atgautas per 12 mėn.	5.148	4.802	11.216
	5.148	4.802	11.216

	2016.12.31	2015.12.31	2015.01.01
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimai, kurie bus realizuoti daugiau kaip po 12 mėn.	-	-	-
Atidėtojo pelno mokesčio įsipareigojimai, kurie bus realizuoti per 12 mėn.	-	-	-
	5.148	4.802	11.216

Grynasis pasikeitimas atidėtojo pelno mokesčio sąskaitoje:

	2016.12.31	2015.12.31	2015.01.01
Metų pradžioje	4.802	11.216	10722
Pripažinta bendrųjų pajamų (nuostolių) ataskaitoje	346	-6.414	494
Metų pabaigoje	5.148	4.802	11.216

Atidėtasis pelno mokestis apskaičiuotas taikant patvirtintą 15 proc. pelno mokesčio tarifą.

Atidėtasis pelno mokestis apskaičiuotas nuo sukauptų sąnaudų laikinųjų skirtumų tarp turto bei įsipareigojimų verčių finansinės atskaitomybės ir mokesčių tikslams.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2016 M. GRUODŽIO 31 D.

15. GRYNOSIOS DRAUDIMO ĮMOKŲ PAJAMOS		
	2016	2015
Trumpalaikės draudimo sutartys		
Pasirašytos įmokos	551	128
Perkeltų įmokų techninio atidėjinio pasikeitimas	-278	658
Ilgalaikės draudimo sutartys		
Pasirašytos įmokos	6.189.665	6.200.307
Perkeltų įmokų techninio atidėjinio pasikeitimas	-1.403	5.335
Įmokų pajamos pagal sudarytas draudimo sutartis	6.188.535	6.206.428
	2016	2015
Trumpalaikės perdraudimo sutartys		
Pasirašytos įmokos	-	-9
Perkeltų įmokų techninio atidėjinio pasikeitimas	-	26
Ilgalaikės perdraudimo sutartys		
Pasirašytos įmokos	-33.169	-29.037
Perkeltų įmokų techninio atidėjinio pasikeitimas	2.415	1.028
Įmokų pajamos, perduotos perdraudikams, pagal sudarytas draudimo sutartis	-30.754	-28.044
Grynosios įmokų pajamos pagal sudarytas draudimo sutartis	6.157.781	6.178.384

16. GRYNASIS REALIZUOTAS PELNAS/(NUOSTOLIS) DĖL FINANSINIO TURTO

	2016	2015
Realizuotas nuostolis dėl finansinio turto, vertinamo tikrąja verte, kurios pasikeitimai pripažįstami pelnu ar nuostoliais		
Skolos vertybiniai popieriai	-29.088	-3.811
Nuosavybės vertybiniai popieriai	-11.782	-12.397
Iš viso	-40.870	-16.208

17. GRYNASIS TIKROSIOS VERTĖS PASIKEITIMO PELNAS/(NUOSTOLIAI) DĖL TURTO, VERTINAMO TIKRAJA VERTE, KURIOS PASIKEITIMAI PRIPAŽIŪSTAMI PELNU AR NUOSTOLIAIS

	2016	2015
Grynasis tikrosios vertės pelnas dėl finansinio turto, vertinamo tikrąja verte, kurios pasikeitimai pripažįstami pelnu ar nuostoliais		
Skolos vertybiniai popieriai	557.071	27.549
Nuosavybės vertybiniai popieriai	1.522.656	1.095.312
Iš viso	2.079.727	1.122.861

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2016 M. GRUODŽIO 31 D.

18. DRAUDIMO ĮSIPAREIGOJIMŲ PASIKEITIMAI

Draudimo įsipareigojimų bendra apskaitoma balanso draudimo įsipareigojimų straipsnyje, o perdraudikų dalis nurodyta balanso perdraudimo turto straipsnyje. Perskaičiavimai atspindi koregavimus dėl pasikeitusios draudimo atidėjinių skaičiavimo metodikos

Gyvybės draudimo matematinis techninis atidėjiny

	Bendra vertė	Perdraudikų dalis	Grynoji vertė
2015 m. sausio 1 d.	4.743.479	-9.497	4.733.982
Pasikeitimas per metus	1.789.214	-879	1.788.335
2015 m. gruodžio 31 d.	<u>6.532.693</u>	<u>-10.376</u>	<u>6.522.317</u>
Pasikeitimas per metus	1.066.097	465	1.066.562
Perskaičiavimo koregavimas	-1.225.947	-	-1.225.947
2016 m. gruodžio 31	<u>6.372.843</u>	<u>-9.911</u>	<u>6.362.932</u>

Kiti techniniai atidėjiniai

	Bendra vertė	Perdraudikų dalis	Grynoji vertė
2015 m. sausio 1 d.	14.871.091	-	14.871.091
Pasikeitimas per metus	1.921.945	-	1.921.945
2015 m. gruodžio 31 d.	<u>16.793.036</u>	<u>-</u>	<u>16.793.036</u>
Pasikeitimas per metus	2.139.087	-	2.139.087
Perskaičiavimo koregavimas	-	-	-
2016 m. gruodžio 31	<u>18.932.123</u>	<u>-</u>	<u>18.932.123</u>

19. DRAUDIMO IŠMOKOS

	2016	2015
Trumpalaikės draudimo sutartys		
Išmokos ligos, traumų, mirties atveju	1.260	814
Įsipareigojimų pasikeitimas	-219	-2.672
Ilgalaikės draudimo sutartys		
Išmokos ligos, traumų, mirties atveju, suėjus terminui, išankstinio nutraukimo atveju	2.305.689	2.129.253
Įsipareigojimų pasikeitimas	3.221	-147.846
Iš viso išmokų draudėjams	<u>2.309.952</u>	<u>1.979.549</u>

2016 metais atgautinos iš perdraudikų draudimo išmokos buvo lygios nuliui (2015 m. – 7.520 EUR).

20. KITOS SĄNAUDOS PAGAL PASKIRTĮ

Draudimo sutarčių sudarymo sąnaudos:

	2016	2015
Draudimo sutarčių sudarymui patirtos sąnaudos, įtrauktos į išlaidas per metus	870.174	915.309
Atidėjimų įsigijimo sąnaudų amortizacija	-57.323	-101.275
Iš viso	<u>812.851</u>	<u>814.034</u>

Rinkodaros ir administracinės sąnaudos:

	2016	2015
Rinkodaros ir administracinės sąnaudos	758.948	703.614
Nusidėvėjimas (5 pastaba)	19.484	17.152
Nematerialiojo turto amortizacija (6 pastaba)	27.457	19.394
Iš viso	<u>805.889</u>	<u>740.160</u>

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2016 M. GRUODŽIO 31 D.

21. SĄNAUDOS PAGAL JŲ POBŪDĮ

	2016	2015
Prekių ir paslaugų pirkimai	899.855	853.158
Išmokų darbuotojams sąnaudos (22 pastaba)	678.720	669.742
Patalpų nuoma	123.234	117.258
Nusidėvėjimas ir amortizacija (6 pastaba)	46.941	36.546
Programinės įrangos sąnaudos	6.995	5.856
Kitos sąnaudos	5.219	6.449
Iš viso	<u>1.760.964</u>	<u>1.689.009</u>

22. IŠMOKOS DARBUOTOJAMS

	2016	2015
Darbo užmokesčio sąnaudos	508.126	499.504
Socialinio draudimo įmokos	164.083	163.143
Atostogų/pensijų rezervas	6.511	7.095
	<u>678.720</u>	<u>669.742</u>

Darbuotojų skaičius (metų pabaigoje) 34 34

23. FINANSINĖS VEIKLOS PAJAMOS/(SĄNAUDOS)

	2016	2015
Sandorių užsienio valiuta grynosios pajamos (sąnaudos)	-870	34
Iš viso	<u>-870</u>	<u>34</u>

24. PELNO MOKESČIO SĄNAUDOS

	2016	2015
Ataskaitinių metų pelno mokeskis	58.033	60.306
Atidėtas pelno mokeskis	-346	6.414
Pelno mokesčio sąnaudos	<u>57.687</u>	<u>66.720</u>

Pelno mokeskis skiriasi nuo teorinės sumos, kuri būtų apskaičiuota taikant bazinį pelno mokesčio tarifą, kaip parodyta žemiau:

	2016	2015
Ataskaitinių metų pelnas (nuostoliai) prieš mokesčius	2.182.183	-50.093
Pelno mokesčio sąnaudos (pajamos), apskaičiuotas pagal įstatymų numatytą pelno mokesčio normą (15%)	327.327	-7.514
Neapmokestinamos pajamos	-1.332.160	-1.490.850
Apmokestinamojo pelno nemažinančios sąnaudos	1.062.866	1.503.345
Pelno mokeskis už praėjusius laikotarpius		55.325
Atidėtojo pelno mokesčio turto vertės koregavimas po įvertinimo	-346	6.414
Pelno mokeskis	<u>57.687</u>	<u>66.720</u>

2016 ir 2015 m. atidėtojo pelno mokesčio turtas nebuvo pripažintas nuo atidėjinių, suformuotų dėl Banka Srpske, Banko Snoras ir AB Ūkio bankas iškeltų bankrotų, nes šių sumų įmonė atgauti nesitiki.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2016 M. GRUODŽIO 31 D.

25. SANDORIAI SU SUSIJUSIOMIS ŠALIMIS

Visos Įmonės akcijos priklauso AB „Šiaulių bankas“.

Susijusiomis su Įmone šalimis pripažįstami akcininkai, darbuotojai, valdybos nariai, jų artimi giminės ir Įmonės, kurios tiesiogiai ar netiesiogiai per tarpininką kontroliuoja Įmonę arba yra kontroliuojamos atskirai ar kartu su kita šalimi, kuri taip pat pripažįstama susijusia šalimi, galiojant sąlygai, kad šis ryšys suteikia galimybę vienai iš šalių kontroliuoti kitą šalį arba daryti reikšmingą įtaką kitai šaliai, priimant finansinius ir valdymo sprendimus.

2016 m. ir 2015 m. gruodžio 31 d. bei per tada pasibaigusius metus sandoriai su susijusiomis šalimis buvo:

	2016			
	Turtas (EUR)	Įsipareigo- jimai (EUR)	Pajamos (EUR)	Išlaidos (EUR)
Akcininkas	626.183	74.048	6.811	145.111
Iš jų:				
terminuotieji indėliai	605.183	-	5.232	-
Išankstiniai apmokėjimai	21.000	-	-	-
kitos pajamos	-	-	1.579	-
skolos	-	435	-	-
investicijų valdymo mokesčiai	-	73.613	-	131.043
kitos sąnaudos	-	-	-	14.068
dividendai	-	-	-	-
Su akcininku susijusios šalys	-	-	-	12.306
Iš jų:				
skolos	-	-	-	-
kitos sąnaudos	-	-	-	12.306
Iš viso	626.183	74.048	6.811	157.417

	2015			
	Turtas (EUR)	Įsipareigo- jimai (EUR)	Pajamos (EUR)	Išlaidos (EUR)
Akcininkas	21.000	13.240	4.171	748.425
Iš jų:				
terminuotieji indėliai	-	-	46	-
Išankstiniai apmokėjimai	21.000	-	-	-
kitos pajamos	-	-	4.125	-
skolos	-	13.240	-	-
investicijų valdymo mokesčiai	-	-	-	129.839
kitos sąnaudos	-	-	-	39.346
dividendai	-	-	-	579.240
Su akcininku susijusios šalys	-	375	-	5.306
Iš jų:				
skolos	-	375	-	-
kitos sąnaudos	-	-	-	5.306
Iš viso	21.000	13.615	4.171	753.731

Pagrindiniams Įmonės vadovams apskaičiuotas sumas sudarė sumos, susijusios su darbo santykiais:

	2016	2015
Pagrindinių Įmonės vadovų darbo užmokesčio sąnaudos	210.656	206.507
Vidutinis vadovų skaičius per metus	3	3

26. NEBALANSINIAI IR NEAPIBRĖŽTIEJI ĮSIPAREIGOJIMAI

Įmonė 2016 m. ir 2015 m. gruodžio 31 d. pagal galiojančias nuomos sutartis turėjo veiklos nuomos įsipareigojimus (Įmonė yra nuomininkas). Įmonė nuomojasi administracines patalpas, tikimasi, kad normaliomis verslo aplinkybėmis pasibaigsiiančios patalpų nuomos sutartys bus atnaujintos arba bus sudarytos kitos nuomos sutartys. Per 2016 m. Įmonė patyrė 123.234 EUR patalpų nuomos sąnaudų (2015 m. – 117.258 EUR), kurios yra apskaitomos „rinkodaros ir administracinių sąnaudų“ straipsnyje.

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2016 M. GRUODŽIO 31 D.

Nuomos įmokas ateityje pagal sudarytas patalpų nuomos sutartis sudaro:

Veiklos nuomos sumos, mokėtinos	2016	2015
Per vienerius metus	59.649	116,709
Po vienerių metų, bet ne vėliau kaip per penkerius metus	53.009	363,709
Po penkerių metų	228.743	-
Iš viso	341.401	480,418

2015 m. ir 2016 m. gruodžio 31 d. Įmonė neapibrėžtųjų įsipareigojimų neturėjo, taip pat Įmonė nedalyvavo jokiose kitose teisminėse procedūrose, kurios, vadovybės nuomone, turėtų reikšmingos įtakos finansinėms ataskaitoms.

27. POBALANSINIAI ĮVYKIAI

Jokių reikšmingų pobalansinių įvykių po 2016 m. gruodžio 31 d. iki ataskaitų patvirtinimo datos Įmonėje nebuvo.

28. PERĖJIMAS PRIE TFAS

Šios finansinės ataskaitos yra pirmosios Įmonės metinės finansinės ataskaitos, parengtos pagal Tarptautinius finansinės atskaitomybės standartus, patvirtintus Europos Sąjungoje (toliau – TFAS). Įmonė pradėjo taikyti TFAS pagal 1-ąjį TFAS „Tarptautinių finansinės atskaitomybės standartų taikymas pirmąjį kartą“, patvirtintą Europos Sąjungoje. Įmonės TFAS taikymo pradžios data – 2015m. sausio 1 d. Šiai datai Įmonė parengė pradinį balansą pagal TFAS. Rengdama šias finansines ataskaitas pagal 1-ąjį TFAS, Įmonė taikė atitinkamas privalomas išimtis ir tam tikras pasirenkamas TFAS retrospektyvaus taikymo lengvatas:

a) su apskaitiniais įvertinimais susijusi retrospektyvaus taikymo išimtis. 2015m. sausio 1 d. ir 2015m. gruodžio 31d. apskaitiniai įvertinimai pagal TFAS atitinka įvertinimus, atliktus tai pačiai datai pagal Lietuvos VAS. Visos kitos 1-ajame TFAS numatytos privalomos išimties nebuvo taikomos dėl to, kad nebuvo reikšmingų skirtumų tarp Įmonės taikomų Lietuvos VAS arba dėl to, kad jos nebuvo aktualios Įmonės veiklai.

b) su finansinio turto vertinimu susijusi taikymo lengvata. Iki 2015 m. sausio 1 d. Įmonė savo finansinį turtą, t.y, investicijas į skolas ir nuosavybės vertybinius popierius, priskyrė finansiniam turtui, laikomam galimam pardavimui, kuris buvo vertinamas tikrąja verte, pelną ir nuostolius pripažįstant pelno (nuostolių) ataskaitoje. Perėjusi prie TFAS, Įmonė pasirinko visą savo finansinį turtą priskirti finansinio turto, vertinamo tikrąja verte, kurios pasikeitimai pripažįstami pelnu ar nuostoliais, kategorijai (žr. 2.6 pastabą).

UAB „BONUM PUBLICUM“
ĮMONĖS KODAS 110081788, LAISVĖS PR. 3, VILNIUS

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGIUSIUS 2016 M. GRUODŽIO 31 D.

Finansinės būklės suderinimas, EUR

Turtas	pastaba	VAS	2015.12.31 skirtumas	TFAS	VAS	2015.01.01 skirtumas	TFAS
Įgalaikis materialus turtas		50.983	-	50.983	63.445	-	63.445
Nematerialus turtas	a	38.975	586.047	625.022	30.946	484.772	515.718
Finansinis turtas, laikomas galimam pardavimui	b, c, d	28.550.049	-28.550.049	-	25.833.725	-25.833.725	-
Finansinis turtas, vertinamas tikraja verte, kurios pasikeitimai pripažįstami pelnu ar nuostoliais	b	-	28.390.287	28.390.287	-	25.289.960	25.289.960
Paskolos ir gautinos sumos, įskaitant draudimo gautinas sumas	c, e	24.100	62.115	86.215	17.278	410.239	427.517
Atidėtojo pelno mokesčio turtas		4.802	-	4.802	11.216	-	11.216
Perdraudimo turtas	f		25.985	25.985	-	31.624	31.624
Pinigai ir pinigų ekvivalentai	d	353.897	129.459	483.356	261.693	143.262	404.955
Kitas turtas	a, e	617.859	-617.859	-	494.508	-494.508	-
Turtas, iš viso		29.640.665	25.985	29.666.650	26.712.811	31.624	26.744.435
Nuosavas kapitalas							
Istatinis kapitalas		4.057.576	-	4.057.576	4.057.576	-	4.057.576
Privalomasis rezervas		279.953	-	279.953	237.276	-	237.276
Nepaskirstytasis pelnas		1.413.070	-	1.413.070	2.151.799	-	2.151.799
Nuosavas kapitalas, iš viso		5.750.599	-	5.750.599	6.446.651	-	6.446.651
Draudimo išpareigojimai	f	23.505.211	25.985	23.531.196	19.944.925	31.624	19.976.549
Prekybos ir kitos mokėtinos sumos		384.855	-	384.855	321.235	-	321.235
Pelno mokesčio išpareigojimai		-	-	-	-	-	-
Išpareigojimai, iš viso		23.890.066	25.985	23.916.051	20.266.160	31.624	20.297.784
Nuosavas kapitalas ir išpareigojimai, iš viso		29.640.665	25.985	29.666.650	26.712.811	31.624	26.744.435

UAB „BONUM PUBLICUM“
ĮMONĖS KODAS 110081788, LAISVĖS PR. 3, VILNIUS

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2016 M. GRUODŽIO 31 D.

Toliau nurodyti finansinės būklės ataskaitos ir bendrųjų pajamų ataskaitos straipsnių koregavimai/perklasifikavimai, atlikti dėl perėjimo prie TFAS:

a) gyvybės draudimo atidėtųjų įsigijimo sąnaudų pergrupavimas. Atidėtųjų įsigijimo sąnaudų apskaitos politikos pakeitimų nebuvo:		
	2015.12.31	2015.01.01
Nematerialiojo turto padidėjimas	586.047	484.772
Kito turto sumažėjimas	-586.047	-484.772
b) viso finansinio turto pergrupavimas iš finansinio turto, laikomo galimam pardavimui į finansinį turta vertinamą tikrąja verte, kurios pasikeitimai pripažįstami pelnu ar nuostoliais, kategorijai. Šio finansinio turto tikrųjų verčių skirtumo pagal Lietuvos VAS ir TFAS nebuvo:		
	2015.12.31	2015.01.01
Finansinio turto, vertinamo tikrąja verte, kurios pasikeitimai pripažįstami pelnu ar nuostoliais, padidėjimas	28.390.287	25.289.960
Finansinio turto, laikomo galimam pardavimui, sumažėjimas	-28.390.287	-25.289.960
c) bankų terminuotų indėlių pergrupavimas iš finansinio turto į paskolas ir gautinas sumas:		
	2015.12.31	2015.01.01
Paskolų ir gautinų sumų, įskaitant draudimo gautinas sumas, padidėjimas	30.303	400.503
Finansinio turto, laikomo galimam pardavimui, sumažėjimas	-30.303	-400.503
d) pinigų, dengiančių draudimo, kai investavimo rizika tenka draudėjui (pagal VAS) pergrupavimas iš finansinio turto, laikomo galimam pardavimui, į pinigų ir pinigų ekvivalentus:		
	2015.12.31	2015.01.01
Pinigų ir pinigų ekvivalentų padidėjimas	129.459	143.262
Finansinio turto, laikomo galimam pardavimui, sumažėjimas	-129.459	-143.262
e) kito turto (išankstinių mokėjimų, sukauptų pajamų ir ateinančių laikotarpių sąnaudų) pergrupavimas į paskolas ir gautinas sumas:		
	2015.12.31	2015.01.01
Paskolų ir gautinų sumų, įskaitant draudimo gautinas sumas, padidėjimas	31.812	9.736
Kito turto sumažėjimas:		
išankstiniai mokėjimai	-23.111	-1.625
kitos ateinančių laikotarpių sąnaudos	-2.201	-2.290
kitos sukauptos pajamos	-6.500	-5.821
f) perdraudimo turtas atvaizduojamas turto dalyje, o pagal Lietuvos VAS jis buvo atvaizduojamas įsipareigojimų straipsniuose, mažinant draudimo techninius atidėjinius:		
	2015.12.31	2015.01.01
Perdraudimo turto padidėjimas	25.985	31.624
Draudimo įsipareigojimų padidėjimas:		
perkeltų įmokų techninis atidėjiny	15.609	14.607
gyvybės draudimo matematinis techninis atidėjiny	10.376	9.497
numatomų išmokėjimų techninis atidėjiny		7.520

Įmonė ilgalaikes investicijų sutartis su nereikšminga rizika klasifikavo kaip draudimo sutartis, nes jos sudarė nereikšmingą dalį (iki 1 proc. pagal pasirašytas įmokas).

UAB „BONUM PUBLICUM“
ĮMONĖS KODAS 110081788, LAISVĖS PR. 3, VILNIUS

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2016 M. GRUODŽIO 31 D.

Bendrųjų pajamų suderinimas, EUR

	Pastaba	VAS	skirtumas	TFAS
Draudimo įmokų pajamos		6.206.428	-	6.206.428
Draudimo įmokos, perduotos perdraudikams	g	-28.044	17.182	-10.862
Grynosios draudimo įmokų pajamos		6.178.384	-	6.195.566
Terminuotų indėlių palūkanos	h	11.484	-	11.484
Grynasis realizuotas pelnas (nuostolis) dėl finansinio turto	h	-16.208	-	-16.208
Grynasis tikrosios vertės pelnas dėl finansinio turto, vertinamo tikrąja verte, kurios pasikeitimai pripažįstami pelnu ar nuostoliais	h	1.122.861	-	1.122.861
Kitos veiklos pajamos	g	32.189	-17.182	15.007
Grynosios veiklos pajamos		7.328.710	-	7.328.710
Draudimo įsipareigojimų pasikeitimas		-3.710.279	-	-3.710.279
Draudimo išmokos ir išmokų koregavimo sumos		-1.979.549	-	-1.979.549
Grynosios draudimo išmokų sąnaudos		-5.689.828	-	-5.689.828
Draudimo ir investicijų sutarčių sudarymo sąnaudos	k	-814.034	-	-814.034
Rinkodaros ir administracinės sąnaudos		-740.160	-	-740.160
Turto valdymo sąnaudos	h	-134.815	-	-134.815
Sąnaudos		-7.378.837	-	-7.378.837
Pagrindinės veiklos rezultatai		-50.127	-	-50.127
Finansinės veiklos pajamos (sąnaudos)		34	-	34
Pelnas (nuostoliai) prieš apmokestinimą		-50.093	-	-50.093
Pelno mokestis		-66.720	-	-66.720
Grynasis pelnas (nuostoliai)		-116.813	-	-116.813

- g) persidraudimo komisinis atlyginimas pagal VAS atvaizduojamas straipsnyje „kitos veiklos pajamos“, pagal TFAS pergrupuojama į straipsnį „Draudimo įmokos, perduotos perdraudikams“:

	VAS	TFAS
Kitos veiklos pajamos	17.182	
Draudimo įmokos, perduotos perdraudikams		17.182
	17.182	17.182

- h) Bendrųjų pajamų ataskaitoje buvo pergrupuoti anksčiau pagal Lietuvos VAS atvaizduoti pelno (nuostolių) ataskaitos straipsniai: bendrųjų pajamų ataskaitoje atvaizduojamas bendras investicijų veiklos rezultatas, investicijų vadybos sąnaudos atvaizduojamos straipsnyje „turto valdymo sąnaudos“:

	VAS	TFAS
Investicinės veiklos pajamos	1.182.625	
Pelnas iš kitų gyvybės draudimo veiklos investicijų	4.517.395	
Investicinės veiklos sąnaudos	-1.333.171	
Nuostoliai iš kitų gyvybės draudimo veiklos investicijų	-3.383.527	
Terminuotų indėlių palūkanos		11.484
Grynasis realizuotas nuostolis dėl finansinio turto		-16.208
Grynasis tikrosios vertės pelnas dėl finansinio turto, vertinamo tikrąja verte, kurios pasikeitimai pripažįstami pelnu ar nuostoliais		1.122.861
Turto valdymo sąnaudos		-134.815
	983.322	983.322

UAB „BONUM PUBLICUM“
ĮMONĖS KODAS 110081788, LAISVĖS PR. 3, VILNIUS

AIŠKINAMASIS RAŠTAS
UŽ METUS, PASIBAIGUSIUS 2016 M. GRUODŽIO 31 D.

Pinigų srautų suderinimas, EUR

Sudarydama pinigų srautų ataskaitas, tiek pagal Lietuvos VAS, tiek pagal TFAS, Įmonė naudojo tiesioginį srautų sudarymo metodą. Vienintelis pinigų srautų ataskaitų pateikimo skirtumas yra tas, kad pagal Lietuvos VAS pinigų srautai iš investicijų (skolos ir nuosavybės vertybinius popierius buvo pateikiami kaip investicinė veikla, o pagal TFAS – kaip pagrindinė veikla.